

Domoljub

V Ljubljani, 25. marca 1936

Cena 49 • Štev. 13

Krepki odgovori našim fašistom

Kramerjevi »pohorci« in Marušič-Jevtičevi »pofoveci« se kar ne morejo vzdržati v 19. da je v Jugoslaviji mogoča vlada, v kateri bi oni ne imeli važne vloge in zlasti v Sloveniji prve besede. Kar ne morejo se privaditi ne to, da je bilo njihovega »večnega« paševanja nad našim ljudstvom vendar enkrat konec. V opoziciji se oni sploh ne počutijo dobro. Vajeni so vladati, vladati z nasiljem. Zato je razumljivo, da rušijo sedanjo vlado na vse mogoče načine: s svojim časopisjem, s tajnimi okrožnicami, potem tajnih sestankov, z razširjanjem razburljivih in neresničnih vesti, v parlamentu pa na eni strani pokajo revolverji v rokah pofovskih postancev, na drugi strani pa se pohorci pritožujejo nad »nezaslišanim terorjem«, ki ga menda izvaja sedanja vlada nad edino praviimi državljani, to je nad pristajši dr. Kramerja in njegovih malostevilnih prijateljev na Hrvaškem in v Srbiji.

Ti ljudje so zadnje dni prejeli od ministrskega predsednika in nekaterih njegovih ministrov krepke odgovore.

Kaj pravi predsednik vlade

Na pritožbo pohorcev, zakaj vlada se ni dala političnih zakonov, potem katerih bi se vrnil v popolno demokracijo, je odgovoril predsednik vlade, da se je to zgodilo brez krivde vlade. Predsednik vlade je govoril tako-le:

Vi veste, da smo mi morali te zakone uveljaviti skupno s skupščinskimi in senatnimi odbori. Vi se spominjate in živa je v vašem spominu ravno borba, ki jo je imela vlada v narodni skupščini, da bi dobila večino v odborih. V vseh teh odborih je imela vlada samo po en glas večine. Vi se spominjate tudi ozračja, ki je vladalo v skupščini in se je vedno bolj postrevalo. Meni se zdi, da v takem ozračju kraljevska vlada ni mogla, tudi ni smela zapeljati državo v volilno borbo po vsej naši državi. Kajti s samim uveljavljenjem volilnega zakona bi se ustvarilo volilno razpoloženje, pričela bi se agitacija in reči je treba, da bi volitve pomenile neko vrsto nove državljanske vojne v dobrem smislu besede in bi ta borba samo še bolj razvnela strasti, mesto da bi jih pomirila. Toda kraljevska vlada je smatrala, da je treba ta zakon uveljaviti v onem času, ko bo mogoče takoj nato priti na volitve, in zato ni mogla dopustiti, da bi se še predčasno razvnela politična volilna borba. Če torej teh zakonov nismo uve-

ljavili, je bilo to le dosledno in strogo ravnanje po onem načelu, ki smo si ga določili v smislu naše deklaracije, da namreč kraljevska vlada ne bo razvnela strasti, nego jih nasprotno pomirila in omilila. Zato tudi že tega prvega očitka ne morem smatrati za upravičenega, da je namreč kraljevska vlada kriva, da ti zakoni še niso bili uveljavljeni.

JRZ je stranka za vso državo

Nam se torej očita največja napaka, da smo oživili stare plemenske stranke, da smo s tem celo, kakor se je reklo, prekršili tudi ustavo. Vi veste, kake so tri stranke so ustanoviteljice te nove strankarske skupine, ki se imenuje Jugoslovanska radikalna zajednica. Ena od teh ustanoviteljic je bivša radikalna stranka. O radikalni stranki morda kdo misli, da je bila plemenskega značaja. Toda jaz, ki sem bil v radikalni stranki, in ki vem, da so bila v njej zastopana vsa tri naša plemena, vse naše veroizpovedi in vse naše pokrajine, jaz, ki sem bil kandidat radikalne stranke v Mariboru, jaz ki vem, da smo imeli kandidate i Srbe i Slovence i Hrvate v tej naši stranki, jaz nisem mnenja, da je bila ta radikalna stranka verska, plemenska ali pokrajinska. Ko pa se je ona leta 1933 prijavila oblastem, tedaj je tedanja kraljevska vlada rekla »Ne! Radikalna stranka je po ustavi plemenska in vi ne morete dobiti odobrenja za svoje delo!« A kaj je radikalna stranka storila od leta 1933 do 1935? Ona je v stvari sprejela stališče g. senatorjev, ki so predložili interpelacijo in se je potrudila, da še bolj razširi svoj okvir in obseg kakor je bil prej. Vi ste videli, da sta poleg radikalne stranke ustanoviteljici nove skupine tudi bivša Slovenska ljudska stranka in bivša Jugoslovanska muslimanska organizacija in da se je ustanovila stranka, v kateri so nesporno zastopani poleg pravoslavnih tudi katoliki in muslimani, poleg Srbov tudi Slovenci in Hrvati. A vi ste se tudi lahko prepričali, da so se tudi predstavniki manjšin pridružili tej naši strankarski organizaciji. Če ste nepristranski, kako morete tedaj reči, da smo mi prekršili ustavo s tem, da smo stranko prijaviли oblastem po zakonih, ki ste jih postavili vi gospodje, ki nam danes očitate, da ne delamo po zakonu, če vaše zakone izvajamo.

VINA

Za veliko delo je močno vino!
Dobite ga najlažje v
CENTRALNI VINARNI v Ljubljani

„Preganjanje“ učiteljstva

Veliko prahu so dvignili tudi zaradi premeštev 274 učiteljev v Sloveniji, češ, da je vlada najbolj državotvorni stan tako kruto kaznovala. Na ta očitek odgovarja predsednik vlade tako-le:

Takšna kritika se je čula v finančnem odboru, in jaz sem osebno prisostvoval razgovoru, ko je bila posebna kritika naperjena proti ministru prosvete, češ, da so bili dobri učitelji, posebno v dravski banovini izredno ostro in v velikem številu preganjani.

Že pri tej priložnosti sem povedal svoje mnenje. Naj ga sliši tudi ves senat. V dravski banovini kjer je 4180 učiteljev, je bilo vsega premeščenih le 274 učiteljev, od teh po lastni prošnji 168. Zato drži, da je od 4180 učiteljev premeščenih po službeni potrebi vsega le 106, toliko, kakor se jih premesti v normalnih časih, ko se premestitve sploh vršijo, namreč jeseni. In če se od 4200 učiteljev premesti 100 oseb, od katerih so se v večini, kakor je prej povedal g. prosvetni minister, samo popravile prej storjene krivice, s tem da se vse ti ljudje vrnil nazaj na svoja stara mesta, kjer bodo bolje služili državi, tedaj ne moremo govoriti pri taki statistiki službenega značaja, da se je izvajala posebna politika, da so se preganjali dobri in nacionalni uradniki.

Krepko je predsednik vlade zavrnil bahče iz pohrskih in pofovskih vrst, ki si laste monopol na državotvornost in jugoslovanstvo.

Kaj pravi minister Kaludjerčič

Na shodu JRZ v Beogradu je počtni minister Kaludjerčič imel govor, ki je zbudil splošno pozornost zaradi jasnih besed, s katerimi je razkril g. minister namene in delovanje pofovcev in pohorcev, to je naših fašistov:

V objemu s komunisti

Naši fašisti se ujemajo s skrajnimi levičarji boljševiki, ker eni in drugi odobravaljo Ljeningov izrek: Kjer se začneja svoboda, tam se neha država. Zato so desničarski fašisti v načelu proti temu, da bi šli med ljudstvo in prostili za njegove glasove. To je zanje predolga pot. Država je velika, ljudstva je mnogo milijonov, in če kdo hoče pridobiti si zaupanje ljudstva, je treba delati neutrudljivo desetletja in desetletja. Treba je imeti načrt, treba je imeti sodelavce, agitatorje itd. Mnogo krajša pot je po sodbi teh ljudi, da osvoje državo z udarom. To je stroj, in treba je ta stroj samo pogoniti, za to je pa treba le nekaj hrabrih tehnikov. Pogoniti bodo ta stroj, in oni ga bodo tudi ustavili. Iz nedavne preteklosti (Primo de Rivera, Pilsoudski itd.) črpa jo oni vero, da se država pred dobro pripravljenimi

Stojmo trdno!

udari ne more braniti. Trockij je rekel: Da se polasti države, je treba samo majhne skupine oboroženih ljudi, ki so pridna tehniki. Sodeč po tem, kar se je zgodilo v narodni skupščini 6. marca 1933, so tisti, ki so organizirali atentat na predsednika vlade, enako modrovali. Drugače trnjeva je pot iti med ljudstvo in se boriti zanj, za njegove simpatije. Mnogo krajša je pot dobiti 10 Damjanov Armutovičev in z revolverskimi strelci prilastiti si oblast; skupščina bo pa ali priznala dovršeno dejanje ali pa bo razpuščena in bo na njeno mesto prišla druga skupščina, ki bo novo oblast, zavojevano z revolverskimi strelci, proglasila za zakonito.

Kancier Jevtič

Danes po onem dogodku, ki se je pripetil v narodni skupščini 6. marca 1936, mislim, da je izven dvoma, da so v naši državi zares obstajale tajne organizacije, katere člani so se zaprisegli: »Da se bodo pokorili določbam in poveljem organizacije PoF in da bodo povelja in določbe te organizacije zmerom točno in vestno izpolnjevali in da ne bodo tajnih zapovedi organizacije nikdar in nikomur izdali in se jim izneverili.«

O prisegi in o delu te tajne organizacije so dosti pisali svoječasno vsi listi, zlasti pa »Otačina« in »Narod«. Dovolim si vas opozoriti še na eno karakteristično dejstvo, namreč, da so nekateri politiki Jevtičeve stranke pozdravljali Jevtiča pri vstopu v skupščini z besedami: Ziveli kancier!, njegovi aktivni ministri so pa pri prihodu v skupščino pozdravljali poslance s Hitlerjevim pozdravom, to je z dvigom roke. Spricu vseh teh dogodkov je vlada narodu dolžna in obvezana s povečano silo nadaljevati in vrniti ljudstvu po prave državljanske svoboščine in mu ohraniti demokratsko parlamentarno državo pred poskusi, kakršen je bil 6. marca 1936. Cini širša je udeležba v državni upravi, tem čvrstejša je zavest narodne varnosti in državi, na vseh poljih državnega in narodnega življenja.

Za varnost države

Vlada dr. Mišana Stojadinoviča je že dala narodu dovolj političnih svoboščin, čeprav ni izdala političnih zakonov. Toda storila je še nekaj, kar je prav tako važno. Vrnila je državi pravno varnost. Tudi največji sovražniki današnje vlade ji morajo priznati, da se ji je posrečilo v popolnem obsegu obnoviti vero v sodišča in ustvariti pri sodnikih občutek varnosti, ki je glavni pogoj za pravno funkcioniranje sodišč, in da se v narodu ohrani zdrav občutek pravice in spoštovanja zakonov.

Pravo narodno edinstvo

Ce se ozremo na leto 1918, moramo priznati, da je duh edinstva v letu 1918 bil popolnejši in da danes v tem pogledu mnogo bolj zaostaja kakor leta 1918. To se pravi, da smo se poslabšali in da nam zaradi teh napak ni uspelo, da bi ono edinstvo narodnega duha iz leta 1918 uresničili in ustvarili edinstvo narodnega dela. Rod, ki je pripomogel k polomu sovražnika, je hotel edinstvo doseči kar na hitro, rušec vse plemensko ograje in razlike, ki so vse bile vkoreninjene v preteklosti, da tako razvije narodno življenje in ga obrne v docela nove smeri.

Tako je postala vidovdanska ustava. Ustvarilo se je stanje, ki ni bilo posledica onega razvoja in ni imela ustava potrebne zveze

Jej, kako lepo in prijetno je živeti med dobrim, vernim krščanskim ljudstvom! Kako je človek dobrih ljudi vesel!

Roj hudobnih je velik, glasen in močan. Prav za prav: bolj glasen kakor močan. Glasno nastopejo, široko odpirajo usta, veliko vpijejo, prešerno se vedejo, bahajo in ponasajo, kakor da je vse njihovo. Predrzi so, brezobzirni so, nesramni so, vse si upajo. Vse hočejo strahovati, vse ugnati, nad vsem zagospodarovati. In s to prešernostjo in predrznostjo res marsikaj in marsikje zmaga. Ce drugo odpove, zgrabijo za puško; če puška ni dosti, sprožijo kanon, enega, dva, tri, sto, kolikor je treba, da nasprotnika uženejo, užugajo, uničijo. Za življenje človeško jim ni nič. Lahko njim! Vse jim je dovoljeno: laž, goljufija, tatvina, uboj.

Družba dobrih pa je navadno pretiha, preskromna, prepohlevna, preboječa. Nasilja neče delati, moralnega orožja sploh ne rabi, človeško življenje ji je predrago; krivice, goljufije, morije se boji. Težko ji je nasproti roju hudobnih braniti se. Zato je množica dobrin pogosto prezirana, zaničevana, tepena, teptana, preganjana, premagana...

Poglejte le v Rusijo, Meksiko, Spanijo! En trop hudobcev ima v oblasti celo deželo. Vse ljudstvo se jim mora pokoriti. Pet lumpov s puško v roki lahko strahuje tisoč neoboroženih. Tisoč oboroženih pa milijone. Ruskim grozodejstev smo že kar navajeni. Jama razbojnikov. Pa kakšna! Neverjetna, da je v naših časih kar takega na svetu mogoče! Pa poglejmo Meksiko: čisto katoliška dežela — a katoliki nimajo govoriti nič. Kot miška pod mačko morajo molčati. Zadovoljni morajo biti, da smejo dihati. Pa saj še dihati ne smejo! 7000 ljudi je bilo pobitih in postreljenih samo zato, ker so katoliki. 300 med temi duhovnikov. — Spanija spet vsa katoliška, pa je manjšina strahovala večino. Cerkev in samostani so goreli, redovniki in duhovniki bili izgnani. Zvomejše bilo prepovedano. Se cerkveno pokopavati se ljudje niso smeli!

Kaj vse si upa ta tolpa hudobnih! Ko pride do moči, ne pozna postave ne pravice, ne mere ne meje svoji hudobiji, zdviha nad dobrim vernim ljudstvom, vse svoj peklenski srd izlije nad njim.

Ali ni bilo nedavno nekaj podobnega tudi pri nas? Nismo bili že v Rusiji, tudi v Meksiki in Spaniji ne; prav daleč od te pa nismo bili. Tudi naši mogotci niso poznali ne postave

ne pravice. Ze se je govorilo in pretilo, da bodo redovniki izgnani. Ljudje, ki niso nikomur nič žalega storili, samo dobro delali, bi morali kot hudodelci bežati v pregnanstvo. Nedoroznata preganjanja, hudobija pa razširjena, negovana, povečevana. Verske šole bi bile skoro na smrt obsojene. Najboljši katoliški akademsko izobraženi možje so bili odtrgani od svojih družin in pregnani v najbolj zapuščene, divje kraje. Zgledni krščanski učitelji pogubani v oddaljene hribe, samo zato, ker so krščanski; njih mesta pa zasedli tisti, ki s svojim nekrščanskim zgledom otroke in ljudstvo pohujšujejo. Pošteni krščanski župani so bili brez vsakega vzroka silema porinjeni v stran, na njih mesta pa povzdignjeni ponarejevalci denarja in drugi podobne branje. Nad dobrimi in nedolžnimi ljudmi je stal vedno žandar, imeli so hišne preiskave, bili klicani pred sodnike, vlačili so po cestah vklenjeni, zapirali jih v ječe. Kaj to, če je zaprt takle, ki je »ledik in fraj«, kakor sem jaz. Meni je bil to špas. A gospodar lepega posestva in oče velike družine — pa čepeti v ječi kot hudodelci, to je kaj drugega! Da tak mož za svoje krščansko prepričanje toliko trpi, to je čast!

Bila so huda leta. Trda poskušnja. Jaz nisem mogel tega gledati in sem jo udaril čez mejo. Na tujem sem se bolje počutil kakor doma. — Ti krščansko ljudstvo pa si se dobro držalo! Ječalo si pod tem nasiljem, zabavljalo, se po pravici jezilo — a ostalo mirno in trdno. Nepremakljivo in nepremagljivo. Redkokdo je odletel z desne na levo, meneč, da bo malo bliže koritu; velika večina ste se pa dobro držali. Ne mahedrali, onahoval — kot skala in ost ste trdno stali! Na upor ti ne misliš, dobro krščansko ljudstvo.

Malo godrnjaš, malo zabavljaš, za kar imaš tudi pravico; nazadnje pa vse potrpiš. Vdaš se pa ne, da bi za nekaj milosti prodajalo svoje prepričanje.

Prišedši domu iz tujine, potem pa po sedmih mesecih izza železnih vrat in gatrov ljubljanske jetnišnice, sem čutil živo potrebo, enkrat javno izreči čast in priznanje našemu vernemu ljudstvu za njegovo moško držanje v času krivice in nasilja.

Jej, kako lepo in prijetno je, živeti med dobrim vernim ljudstvom! Kako je človek takega ljudstva vesel! Vera ga krepi, vera ga blaži, vera ga drži, da trdno stoji...

To sem čutil potrebo povedati. A nekaj me še tišči, kar bi rad povedal. I. Kalan.

z razvojem narodne zgodovine. Generacija, ki je ustvarila vidovdansko ustavo, ni zadosti proučila vrednosti plemenskih narodnih lastnosti, ustvarjene v stoletjih. Mislija jo, da vsaka generacija daje sama in vse svetu po svoji volji. Posebne plemenske lastnosti, ki so nastale, posebni razvoj v zgodovini našega naroda so se zdeli tej generaciji slučajnosti, kakor ograja in motnja, pred katerimi je treba narod osvoboditi. Ona generacija je mislija, da more samo s tem, da prelomi s preteklostjo, graditi in ustvariti narodno edinstvo, ki bo zraslo iznad vseh plemenskih lastnosti in omejitev. Toda razvoj političnih razmer po zedinjenju pa do danes nam je pokazal, da nobena generacija ne more biti samostojna in neodvisna pri ustvarjanju in krčenju potov, temveč

da je vsaka generacija samo nadaljevanje prejšnjih rodov in da mora računati s tradicijami preteklih čnslov. Hotela je s silo prekiniti z zgodovinskimi pravicami, s plemenskimi pridobitvami ter je hotela ukiniti stare zgodovinske ustanove, naslanjajoč se na stebre nacionalne zavesti in čustva. Tako kakor so te nove ustanove izgubljale svojo življenjsko moč, tako je v narodnih slojih pojemale zavest o edinstvu. Toda mi se nismo okoristili s tem naukom naše nedavne preteklosti, temveč smo šli po tej poti še nadalje, še več, nekateri posamezniki, čeprav jih je bilo malo, so celo mislili, da se more narodno edinstvo ustvariti, če ne izlepa, pa zgrda, s tajno organizacijo in s koncentracijskimi taborišči.

J 136

Celo otroci že vedo....

Če pere mamica s Schichtovim Radionom, ji gre delo hitro in brez truda izpod rok; in potem ni mamica prav nič utrujena — ampak je vedno tako dobre volje. Saj je pa tudi lahko — kajti Schichtov Radion opere brez truda perilo veliko bolj čisto, kakor bi ga oprale najbolj pridne roke ob najhujšem naporu. In kako preprosto je to: najprej raztopi Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov **RADION** pere vse

Pametne zahteve štajerskih kmetovalcev

Ohupni položaj, v katerem je dandanes naš kmet, naravnost nujno zahteva, da se kmetije stanovsko organizirajo. Kmečka zveza, ki ravno sedaj začneja podrobno delo po deželi, je taka organizacija za kmeta. V Št. Ilju pri Velenju so kmetije tole sklenili:

Nehajmo tarnati o krizi, zakaj to ne vodi iz krize, ampak v krizo. Zahtevamo pri vsaki seji in pri vsakem zborovanju kmetijske zbornice. Dokler te nimamo, pomagajmo vsi, da z združenimi močmi dvignemo svoje gospodarsko stanje. Glavne panoge našega gospodarstva so: živinoreja, les in vinogradništvo. Les v našem okolišu ne pride toliko v poštev, ozirajmo se torej bolj na živinorejo in vinogradništvo.

Za dvig živinskih cen so naše zahteve: Naš več let stari ideal je in ostane prodaja klavne živine zadržnim potom: za vojaštvo, za državne in druge zavode n. pr. bolnišnice itd. Takoj naj se vpostavimo stalni odbori ali stalne komisije najmanj petero moč, razumnih in poštenih, ki bodo določali primerne cene živini, kakor za sejne tako za domačo prodajo. Nadzorujejo naj tudi tehtnice v bližini sejmov ob sejskih dneh. Nehati se morajo goljufivi triki kupcev n. pr. da kupijo živino v začetku sejma, tehtajo pa jo kedaj popoldne, da živina stoji ure in ure na sejmšču v škodo lastnika. Kupci-mesarji naj imajo legitimacije svoje stanovske zadruge, drugi kupci pa potrdila, s katerimi dokažejo svoje ime in bivališče. Če mora vedeti kupec za ime prodajalca, naj tudi prodajalec pozna kupca. Če se lastniki živine iz drugih banovin ne podvržejo zahtevam komisije, naj se jim sejmšče zabrani. Če se žival prodaja v hlevu, naj velja načelo, da se tehta na najbližji tehtnici. Vsaka župnija in vsak večji okoliš naj ima svojo tehtnico za živino, če ni blizu mestne tehtnice. Zadostuje večja in močnejša decimalka, ki dvigne do 800 kg, in se žival ogradi s štirimi drogi, da se ne more ganiti. Od ene strani stopi žival na tehtnico, na na nasprotni jo zapusti. Za tako tehtnico stroški niso previsoki, potrebuje se tudi majhna utica. V slučajih, če oblasti zaplenijo živino za zaostale davke ali druge dolgovne, naj se postavi živina za prodajo na sejm, da se ne prodaja pod roko v škodo države in lastnika. V okrajih, kjer je več sodnih okrajev, naj bo za vsak sodni okraj nastavljen živinozdravnik. Na vsak način naj se znižajo stroški za cepljenje svinj. Mislamo na to, kako bi upeljali in uredili nekakšno posredovalnico vsaj za nakup in prodajo plemenske živine med kmetakim ljudstvom. V vsaki župniji je skoraj že kakšna kmetijska zadruga, če ni, pa gotovo prosvetno društvo. Naj prevzame trud, da bodo od-

govarjala na predmetna vprašanja, kmetije pa naj naznanijo, kadar imajo na prodaj plemensko živino.

Za dvig vinskih cen naj velja: v vseh gostilnah, katere posebamo, zahtevamo vino domačega pridelka. Gostilničar naj ima od producenta lastnoročno potrdilo, da lahko vsak čas dokaže, odkod je vino. Za živino je potreben živinsko potni list, za vino zahtevamo potrdilo pristnosti. Odklanjati je vsako tuje vino, dokler ni dokazano, da je pridelek iz naših vinogradov prodan. Prepoved prodaje izabele naj se ukine tam, kjer konzumenti izabele zahtevajo. Gostilne so za ljudi in zavoljo ljudi in če se prodajajo nepregledne množine narejenega vina, zakaj bi se ne smela pristna pijača, če ljudje to želijo. Odklanjamo pa vina iz kleti vinskih veletrgovin, ki so prava in največja

nesreča za naša vina. Izogibajmo se tudi gostiln mesarjev, kateri bodo tlačili cene naše živine še naprej.

Končno zahtevamo od časnikov, ki jih naročimo, naj podpirajo naše stremiljenje; od državnih in avtonomnih oblasti pa pričakujemo, da nam gredo povsod na roko.

Za sklep pa besedo vsem tovarišem kmetom: vselej in povsod naj zavladajo zopet stara kmečka poštenost, naj bo pri prodaji ali kupitji! Kakor zahtevamo brezpogojno poštenost od drugih, po-kazimo jo tudi mi sami! Kmetška poštena beseda in udar v desnico naj velja povsod toliko, kakor na sodišču ali pri notarju overovljen podpis in pogodba. S tem bomo utrdili svoj ugled in če je kje trpel, ga bomo zopet vzpostavili. Krepko dvignimo svojo zeleno zastavo! Naj nam bo znak prubijene kmetške zavesti, kmetškega občestva, kmet-ske medsebojne pomoči! Kmetje skupaj!

»Delovanje katoliškega časopisja je vse hvale vredno. Ti so najboljši azistenti priščincem pri razširjanju vere...«

Italijani prodirajo proti jezerni Ašangi. Ko so zavzeli goro Aladži, so čete prvega armadnega zbora pod poveljstvom generala Santiniija začele prodirati proti jezeru Ašangi. Slika kaže italijanske kolone na pohodu v puštnji med gorovjem in jezerom

KAJ JE NOVEGA

Beseda na pravem mestu

Glasilo Jug. rad. zajednice v Beogradu »Samouprava« priobčuje pod naslovom »To-lajžljive besede« daljši slovenski uvodnik, kjer piše g. F. S. med drugim tudi to-le:

»Dr. Korošec je dejal: »Treba je postaviti idejo proti ideji. V službo te velike borbe za idejo morajo se postaviti cerkve in šole, morajo se postaviti politične stranke, kulturna in socialna združenja, gospodarske organizacije in vse njihovo častništvo.« To so bile besede na pravem mestu in ob pravem času. To pa, česar notranji minister ni povedal, ker ne spada v njegovo ministrsko področje, kar pa je za pobijanje boljševiške misli brezpogojno potrebno, kako mora vlada sama s socialnimi in gospodarskimi ukrepi omogočiti, da se more z uspehom postaviti ideja proti ideji, je pokazala vlada v finančnem zakonu in v govoru ministra za socialno politiko in narodno zdravje. Vlada je napovedala, da hoče z uvedbo obveznih delovnih pogodb za vse urediti odnos med delom in kapitalom, rešiti vprašanje najnižje dopustnih delavskih mezd in vprašanje, kar je važno zlasti za delavstvo, ki od industrijskih podjetij prejema živila po oderuških

cenah. Ravno tako hoče vlada izvesti socialno zavarovanje za onemoglost, starost in smrt. Da je vlada začela izvrševati velika javna dela, ki naj bodo od pomoči proti brezposelnosti, je tudi dokaz o socialnem mišljenju sedanjice vlade. To je pravilna pot, ki jo je ubrala vlada. Če bo vlada dosledno ostala na tej poti, kar upamo, potem je gotovo, da bo izvršila veliko delo in bo zajela boljševiško poplavo. Kdor pozna naše socialne prilike, ve, da bodo posamezni izkoriščevalci delavstva in socialno šibkejših ljudskih slojev vse poizkusili, da bi zavirali izvedbo teh vladnih načrtov. Proti načrtu, kakor ga je označil notranji minister, bodo ostale vse temne sile, razni materialistični propovedniki in pod raznimi firmami skrivajoči se boljševiški priganjači. Od naše javnosti pa je odvisno, ali se bo znala otresti vseh teh ljudskih zapeljivcev in bo odločno zavzela stališče za socialni program sedanje vlade. Predvsem je potrebno, da delavstvo spozna svoje prijatelje in s svojim nastopom olajša prizadevanje vlade za rešitev socialnega vprašanja v naši državi.«

Učiteljske stanarine bo prevzela banovina

V smislu dodatka k novemu finančnemu zakonu se dolžnost izplačevanja vseh stvarnih potreb pri vzdrževanju narodnih šol, kot plačevanje učiteljskih stanarin in potrebe prenese iz upravnih odnosov šolskih občin na banške samouprave. Upravne občine ostanejo še nadalje dolžne graditi šolska poslopja, dajati potrebno zemljišče za šole, šolsko dvorišče, igrišče, zemljišče za praktičen kmetijski pouk, učiteljski vrt, v vaseh obvezno vse to po možnosti v bližini šole; pobrigati se morajo tudi za pitno vodo in pa, da so vsa pota, ki vodijo do šole, urejena. Pri vršitvi teh dolžnosti jim

bodo pomagale banške uprave in ministrstvo prosvete po razpoložljivih proračunskih možnostih. Ko stopi ta zakon v veljavo, prenehajo veljati vsi predpisi zakona o narodnih šolah od 5. decembra 1929, ki se nanašajo na vzdrževanje narodnih šol, a postopek o vzdrževanju narodnih šol po samoupravah se bo izvršil z uredbo, ki bo imela zakonsko moč, in ki jo bosta predpisala minister prosvete in minister financ po odobritvi ministrskega sveta. Ta uredba se ne bo nanašala na šole v mestnih občinah. Ta način razdelitve bremen se nam zdi pravičen.

OSEBNE VESTI

d Francoski poslanik na belgradskem dvoru grof de Dampierre je pretekli teden prvič obiskal Ljubljano in Slovenijo. Seveda je bil povsod prijateljsko sprejet.

d 70. god je praznoval te dni delavec Jože Keršič iz Most. Bog ga živi!

DOMAČE NOVICE

d Ustanovitev župnije Litijske je sedaj oblastno dovoljena.

d »Odsej boš ljudi lovil...« V Šibeniku v Dalmaciji je bilo nedavno posvečenih 7 dijakov za duhovnike. Med njimi je tudi mož, ki je že v višjih letih življenja. To je don Riko Fink. On je bil ribič in v svoji mladosti vrl Orel, saj je bil predsednik Orlovskega društva na Dolgem otoku. Ker je v sebi čutil poklic za duhovnika, je kljub vsem zaprekam in težavam študiral gimnazijo in bogoslovje in sedaj je postal duhovnik.

d Čevljarji za svoj obstoj. Mariborski čevljarji so v borbi za svoj obstanek zelo delavni. Le žal, da kljub vsej borbenosti njihova obrt

zaradi premočne industrijske konkurence čimdalje bolj propada. Iščemo sedaj nova pota, da se rešijo. Ustanavljajo pod okriljem Združene zveze v Ljubljani posebno čevljarstvo proizvajalno zadrugo, ki naj bi začela na industrijski način z izdelovanjem obutve, da bi lahko konkurirali s ceno tvornicam čevljev. Vse gibanje vodi ortopedni čevljar Goban.

d Molji so požrli za 40.000 Din bankovcev Ivanu Gerčiču, trgovcu iz Dolenjega Mihajlova v Medžimurju.

d Kratek, a precej močan potres so čutili v noči od 17. na 18. marca v Banjaluki.

d Vise je krivo... Dne 18. marca je zjutraj mirno odšel z doma 19 letni Ivan Petelinšek iz Loč, v gozd. S seboj je vzel kos kruha. Ves dan je do noči sadil smrekice. Ko se je vračal domov, je naletel na šest pijanih oseb, ki so ga smrtno preteple in ga vtakle v neki bližnji hlev, kjer je ležal do prihodnjega dne popoldne, ko so ga poljali domov. Naslednji dan je izdihnil svojo dušo. Bil je miroljuben in priden mladenič in je skrbel za svoje staro, bolešno mater.

d Premišljena, a ne ukinjena. Ko se je začelo graditi leta 1930 poslopje za gospodinj-

ske šole v St. Juriju, so že bila deljena mnenja o prikladnosti kmetijsko-gospodinjске šole za kmečka dekleta v neposredni bližini kmetijske šole za kmečke fante. Proti ustanovitvi take šole so bili vsi oni, ki vedo, da ne more vzgojno vplivati dobro, tako sta dve taki šoli tesno povezani med seboj. Da trpi zaradi tega pouk in napredek v obeh šolah, je tako samo ob sebi umevno, da more tajiti to samo tisti, ki zaradi svojih osebnih ambicij ne vidi in ne videti vzgojnega momenta. Ta pa je bil edino merodajna za to, da se kmetijsko-gospodinjška šola iz St. Jurija premesti v Svedino; o ukinitvi te šole pa ni govora.

d Ne boj, medsebojna ljubezen naj vlada. Na Jožefovo so imeli tovarniški delavci v tovarni lesnih izdelkov v Jurklostru na Stajerskem svoj praznik. Lepo jih je bilo gledati, ko so bili ob 7 zjutraj zbrani pri slovesni sv. maši, med katero so pristopili k sv. obhajilu. Popoldne pa so priredili v novi cerkveni dvorani proslavo sv. Jožefa s petjem, govori in deklamacijami. Skioptične slike so jim ponazarovale skrb sv. Cerkve za delavstvo. Po akademiji je gosp. Falter v prostornem župnišču vse delavce z njihovimi družinami pogostil. Tu se je videlo, kako lepo razmerje vlada med lastnikom tovarne in med delavstvom, pa tudi med domačim župnikom gosp. prof. Pavličem, ki je ves praznik tako lepo pripravil, ter med vsemi stanovi v župniji. Če bi povsod vladala taka krščanska ljubezen, socialne razlike ne bi bile tako kriče. Po nekaterih krajih pa zapeljano delavstvo meni, da najbolj služi svojemu stanu, ako zabavlja čez vero, se norčuje iz cerkvenih obredov in se »postavlja« z — rdečo kravato, čeprav jim po želodecu škruče.

d Velik zbor kmetov se je vršil oni petek v Dravogradu. Govorilo je več poljedelcev, med njimi tudi predsednik Kmetске zveze Janez Brodar iz Hraštja. Zbor nad 1000 kmetov je sprejel soglasno in z velikim odobravanjem sledeče zahteve: 1. Zaradi nevzdržnega gospodarskega položaja našega kmeta, zaradi prenikljivih prodajnih cen, predvsem lesa in živine, pa tudi drugih kmetijskih produktov. 2. Ker je industrija po večini zaščitena na račun kmeta, naj industrija plačuje svoje delavstvo — naše glavne konsumente — s primer-no plačo in naj se v to svrhu zakonito določi minimalna meza. 3. Dalje zahtevamo, da se našemu kmečko-kreditnemu združenstvu od-pomore in tako da možnost našemu kmetu za obnovitev ne po njegovi krivdi propadlega gospodarstva. 4. Opozorjamo kr. vlado, da je že skrajni čas, da se pristopi k smotreni iz-končnoveljavni rešitvi razdolžitve kmeta. 5. Zaradi svojevrstnega načina gospodarstva slo-venskega kmeta zahtevamo, da se čim prej izvedejo široke samouprave, ki edine bodo v prvi vrsti in s sigurnostjo pripomogle do hitre rešitve našega celotnega gospodarskega položaja.

d Pohvaljeni železničarji. Za smučarskega sestanka vojaških oddelkov držav Male an-tante na Pokljuki pri Bledu je osebje naših železnic pri prevozu zavezniških vojaških od-

delkov izvedlo vso organizacijo z velikim porzivanjem, tako da so romunski in češkoslovaški smučarji odnesli z jugoslovanskih železnic najlepše vtise, minister vojske in morarice pa je izrekel svoje zadovoljstvo in zahvalo. Da opozori na ta zgledni primer, kako je treba služiti za dobrobit, napredek in uspeh naše domovine in železniške stroke, je prometni minister s posebno pohvalnico podčrtal prizadevnost svojih podrejenih železničarjev in to z naredbo sporočil celokupnemu osebju podrejenega mu ministrstva.

d Dr. Maček za vrnitev k starim navadam. Dr. Maček je nedavno napisal članek, v katerem se peča z gospodarskimi težavami kmeta in svetuje kot najboljši izhod vrnitev k starim navadam. Seje naj se zopet lan in izdeluje domače platno. Kmet naj čim manj kupi od drugih in sam izdelava čim več stvari, potrebnih za življenje. Dr. Maček poudarja med drugim tudi sledeče: »Križa kmeta se javlja najbolj v tem, ker mora kmet pridelke poceni prodajati, blago pa, ki mu je potrebno, mora drago plačati. Takega stanja naš kmetški stan ni mogel več prenašati, zato so se kmetje združili, da s svojim složnim nastopom na trgu vzdignejo cene kmečkim pridelkom, posebno živini. Uspeh, ki je dosedaj dosežen, je sicer lep, toda samo povišanje cen kmečkih pridelkov ne more trajno izboljšati težkega stanja kmetkega stanu. Razlog je največ v tem, ker ima povišanje cen svojo mejo na gladini svetovnih cen, preko katerih ne moremo iti, ker moramo misliti na izvoz kmečkih pridelkov v tuje države, izvoz pa je mogoč samo takrat, ako so cene našega izvoznega blaga nižje, kakor pa cene na tržišču izvoza. Poleg tega pa bodo s poviškom cen kmečkih pridelkov zrastle tudi cene drugemu blagu in to še bolj kakor kmečke cene in kmet bo v kratkem prišel na isto, kjer je danes. Križa se bo začela iznova, z njo pa vse trpljenje in težave kmečkega stanu. Povišanje cen je potrebno in koristno in je danes naša največja skrb, toda treba je gledati v bodočnost.

d Z novim dopolnilom k zakonu o vzdrževanju narodnih šol je učiteljstvo zelo zadovoljno, je izjavil predsednik učiteljskega združenja g. Ivan Dimnik uredništvu belgrajske »Politike«. G. Dimnik je tudi izrazil mnenje, da bi se moral banovinski šolski odbor preurediti na temelju novih razmer. Rekel je tudi, da je prenos učiteljske stanarine od občinskih uprav na banovino že stara zahteva učiteljstva, ki pa obeta biti ugodno rešena šele pod sedanjim — kako naj rečemo — »klerikalnim« režimom.

d Požar v »Veliki Srbiji«. V Beogradu imajo mizarsko zadrugo, ki so ji dali ponosno ime »Velika Srbija«. V »Veliki Srbiji« je torej izbruhnil te dni požar, ki poslopja sicer ni uničil, napravil pa vendarle okrog 70.000 Din škoda. Ne bo hudega, ker je »Velika Srbija« zavarovana za okrog 1 in pol milijona Din.

d Mariborska policija je zaprla v nekom hotelu Franca Poturico, slugo nekega zagrebškega inštalatnega zavoda. Sluga je poneveril 17.000 Din, s katerimi je bil poslan na pošto. Najel si je avtotaksi, s katerim se je odpeljal v Maribor. Za vožnjo je plačal 1500 Din, za 1860 Din pa si je kupil novo obleko in perilo. Pri njem so našli še 13.840 Din. Zanimivo je, da je Poturica iz Maribora pisal v Zagreb ekspresno pismo, v katerem pravi, da mu je bil denar na pošti v Zagrebu ukraden in da je potem iz strahu pobegnil v Maribor, kjer bo šel prostovoljno v smrt. Poturica je še

mlad, kakih 21 let star dečko. Včeraj ga je policija odpravila v Zagreb. — Torej ne v smrt, ampak v »luknjac« pojde za enkrat nabudni dečko.

d Zlikovec se vlomil v lovsko kočbo na Rakovem nad Kamnikom in odnesel razne odeje, posodo itd.

d 25 kg saharina so pustili obmejnim stražnikom in pobrali pete tihotapeci blizu Selnice ob Dravi.

d Borba za kruh. V pisarni ravnatelja g. Lavriča na okrajnem sodišču v Ljubljani je zadnje dni opazovati velik naval strank, ki prosijo za poveritev prepisov raznih listin. Dnevno jih je do 50. So to večinoma priprosti ljudje, ki bodo vložili prošnje za podelitev mesta paznika pri dohodarstvenem uradu v Ljubljani. Razpisanih je 40 novih mest. Tudi na državno tožilstvo prihajajo v tej zadevi ljudje s prošnjo, da jim izda potrdilo o neoporečnosti. Zatrjujejo, da bo prosilcev za ta mesta veliko.

d Ze tretjič stavekaje letos rudarji v Stanovskem pri Poljčanah. Zahtevajo izplačilo že zasluženih mezd. Dajte vendar delavcem, kar jim gre!

d Vprašanje bežigradske šole
Na zadnji seji je upravni odbor SUZOR-a v Zagrebu sklenil, da posodi mestni občini 5 milj. Din. Mestna občina ta denar nujno potrebuje za zgradbo bežigradske šole.

Posojilo za ki je bilo prvo najeto in že dano, je mestna občina pod prejšnjo upravo porabila za začetek gradnje bežigradske šole. Mestna občina je bila v skrajni zadregi in zato je sedanjí župan dr. Adlesič prosil člana upravnega odbora g. Avseneka in druge slovenske delegate, naj se zavzamejo za novo posojilo. Tako sta rešeni vprašanji ljubljanske bežigradske šole.

d Pozor pred goljufom! Zadnje dni se množe po Ljubljani neke čudne goljufije, katerim največ nasedajo čevljarji in krojači, izvršuje pa jih skoraj gotovo ena in ista oseba. Neki moški namreč obiskuje take obrtnike ter se pri njih izdaja za vodjo neke vojaške delavnice. Obrtnikom naroča naročila, češ, da vojaška krojaška in čevljarška delavnica teh naročil ne moreta izvesti sami. Po navadi se goljuf pogodi z obrtnikom za toliko in toliko obleke, čevljev po ugodnih pogojih, na katere seveda vsak obrtnik rad pristane. Ko je kupčija sklenjena, pa goljuf pove, da ima obrtnik kot državni liferant pravico do znatno cenejšega sladkorja in drv iz vojaških skladišč. To pa je treba seveda naprej plačati. Goljuf nato inkasira denar in obrtnik je celo prepričan, da je napravil prav dobro kupčijo. Tako je nedavno tega neki krojač plačal 20 kg sladkorja po 9 Din kg ter je izročil goljufu 180 Din. Ko pa je projač vprašal pri vojaških oblasteh, kaj je s to delavnico, je na svoje začudenje zvedel, da take delavnice v Ljubljani sploh ni. Policiji je samo ta teden prijavljenih 5 takšnih goljufij.

d Predpisi o cestnem redu. Po naših cestah še vedno ni zadosti reda, kljub temu, da oblast pogosto opozarja občinstvo na cestno-polijske predpise, da toga ali onega občutno kaznuje, da marsikdo plača z življenjem svojo ali drugih neprevidnost itd. Ker je spomlad že tu in je število zlasti motornih vozil na cestah čim dalje večje, zato je banska uprava ponovno naročila vsem občinskim upravam, naj prebivalstvo resno opozore na red, ki mora brezpogojno zavladati na naših cestah.

Vsa vozila se morajo strogo držati desne strani ceste, prehitovati je dovoljeno samo z leve strani, nihče ne sme voziti preko dovoljene brzine, v nočnem času pa mora vsak voznik imeti predpisano razsvetljavo in to zopet na predpisanem mestu, vprežne živine ne sme nihče pustiti same na cesti brez nadzorstva, prav posebno pa je prepovedano goniti živino v večjih nepovezanih čredah, kakor se to zlasti v zadnjem času lahko opazuje na naših gorenjskih cestah, ko različni živinski trgovci in mesarji nakupujejo živino na spodnjem Dolenjskem ali na Hrvaškem in jo potem po gonilcih spravljajo na Gorenjsko. Vedeti pa je treba, da niso krivi različnih nesreč samo šoferji, kolesarji in vozniki, marveč da marsikako nesrečo povzroče tudi pešci, ki premalo pazijo na red in varnost na cesti. Prav posebno so dolžni starši paziti na svoje otroke, da ne letajo okrog po cestah, da ne mečejo kamenja za avtomobili itd. Po čl. 96 a uredbe o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih nosi občina polovico škode, katero kdo napravi cesti ali napravam na njih, ako storilca ni mogoče izslediti.

d Na zborovanju mesarske zadruge v Ljubljani sta nastopili pri volitvah dve listi. Lista Breclenika je bila z vsem starim odborom izvoljena s 57 glasovom, medtem ko je Rezarjeva lista dobila 56 glasov, 1 glas pa je bil neveljaven. Mesarji so vsi do zadnjega organizirani. Kdaj bodo organizirani tudi vsi kmetje?

d Znana »Gospodarska sloga« na Hrvaškem se je začela odločno zavzemati tudi za znižanje vseh mestnih užitnin, uvoznin in tudi tržnih pristojbin.

Avtomobilske proge, ki konkurirajo železnici, bo prometno ministrstvo ukinilo.

d Po dvajsetih letih se je vrnil iz Rusije. Nad dvajset let je živel v Rusiji Jovo Štrbac iz Bojevca v bosansko-krupskem okraju. Za leta 1915 je prišel v rusko ujetništvo in vse do teh dni težko čakal trenutka, da se vrne v domovino. Na poročevanje Rdečega križa v švicarski Ženevi je dosegel od sovjetov privolenje za povratek in tako se je Štrbac po več kot 20 letih odsotnosti te dni vrnil v svoj dom in zdrav v svoj domači kraj.

d Binkoštno romanje na Trsat, združeno z izletom po morju na prekrasni otok Rab, ne na Krk, kakor druga leta, bo letos pod tako ugodnimi pogoji, da se ga bo lahko vsakdo udeležil. Predno se odločite, zahtevajte obširna pojasnila, ki jih pošlje »Sveta vojska« vsakomur brezplačno. Sporočite po dopisnici svoj naslov pisarni »Po božjem svetlu«, Ljubljana, Sentpeška vojašnica.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Volilcem St. Jernejske občine Može in fantje volilci. V nedeljo 29. marca glasujte za listo naših poštenih mož in z nosilcem Vide Francetom.

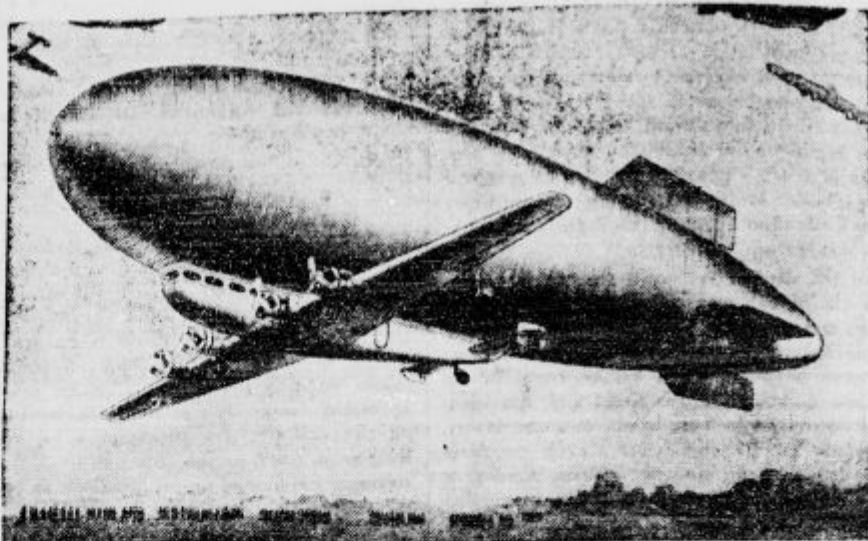
d Občinske volitve so bile v Grabovici, v despotovaškem okraju. Od 370 volilcev, jih sedem ni glasovalo. Zmagala je lista Aleksandra Stojanovića, ki je pristaš Jugosl. radikalne zajednice.

d Kmetске zbornice. Z dopolnilom k finančnemu zakonu za leto 1936-37 je poljedelski minister pooblaščen, da lahko po odobrenju ministrskega sveta predpiše uredbo o ustanovitvi organizacije z delokrogom, s pravicami in dolžnostmi kmetijskih zbornic kot uradnih zastopnikov koristi poljedelcev in da bi se čimprej pripravil načrt uredbe o kmetijskih zbornicah. Poljedelski minister je sestavil potrebno komisijo.

d Na proračunski razpravi v senatu je trgovinski minister dr. Vrbanič med drugim povedal, da nam je radi znanih gospodarskih ukrepov proti Italiji izpadlo nekaj sto milijonov, ki bi jih bili zaslužili z izvozom v to državo. Za ta izpadek še nimamo pravega nadomestila.

d Pomilostitev. Kraljevski namestniki so podpisali ukaz o pomilostitvi političnih krivcev. S tem ukazom je pomilostjenih 172 oseb, ki so bile v državi obsojene po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Od pomilostencev se oprošča iz državnega ostanka kazni 160, kazen je znižana 65 obsojencem, petim kaznjencem je pa kazen črtana. Za tri obsojence je določena posamična amnestija.

d Tudi Hrvatje naj pristopijo. Samouprava poudarja važnost sodelovanja s Hrvati in piše: Jugosl. radikalna zajednica ne predstavlja za Hrvate nobene nevarnosti, ampak jim daje celo moč, da sodelujejo v velikem delu pri reševanju važnega vprašanja notranje ureditve države. Je v korist samih Hrvatov.

Sala ali resnica? V Ameriki grade baje sedaj takle zrakoplov, ki bo združen s letalom in zrakoplov bo imel vse prednosti letala in zrakoplova obenem.

da skupno z večino Srbov in Slovencev pristopijo v Jugosl. rad. zajednico in da preko nje nudijo svoje usluge k rešitvi važnih državnih in narodnih vprašanj. Samo tako bodo izpolnili Hrvatje svojo narodno dolžnost.

d Razrešena je občinska uprava občine Stražišče pri Kranju. Prav tako je bil razrešen občinski odbor v Zmuncu.

d Razpuščen je občinski odbor pri St. Lenu v Slov. goricah.

d Razpuščena je občinska uprava občine Škofja vas pri Celju.

d Tudi strelji nas ne bodo ovirali v priznavanju politike, ki ji je začrtal jasen pravec v svojem govoru v skupščini ministrski predsednik dr. Stojadinović. Strel, naperjen proti nam, je končno likvidiral zloglasni režim Jevtič-Popović. — Tako je izjavil na shodu v Sarajevu minister dr. Behmen.

NESREČE

d Požar je izbruhnil in uničil velik hlev s skednjem in stanovanjsko hišo posestnika in vinskega trgovca Francu Kurniku nad Bačkovo pri Sv. Benediktu v Slov. goricah.

d Zgoreli sta gospodarski poslopji, last posestnikov Lukaca, oziroma Ajdiča v Podgori pri Smartnem ob Paki.

d Ogenj je ugonesbil stanovanjsko hišo Alojziju Cerku v Bezeni pri Rušah.

d Ognjeni zublji so pokončili gospodarsko poslopje Jakoba Kopitarja v Loznici pri Mariboru.

d Viničarja je zgorela v Ljubstavi. Bila je last mesarja in gostilničarja Ivana Helerja z Brega pri Ptuj.

d Treščil je v drveči motor. Na Jožefovo zvečer se je zgodila pri trgovini Cvenkeli v St. Petru v Savinjski dolini večja nesreča. Na motorju se je s precejšnjo brzino pripeljal mehanik Šerbak. Zada je sedel zidarski mojster Josip Horjak, oba iz Polzele, nasproti pa se jima je pripeljal neki kolesar iz Zalea, ki je treščil v drveči motor, da ga je zagnalo v velikem loku z vso silo na tla. Šerbaka je vrglo nazaj, izgubil je prisotnost duha. Tudi Horjaka je vrglo na trdo cesto. Pri tem sta dobila oba smrtno nevarne rane. Posebno težke rane ima Šerbak na glavi. Utrgalo mu je tudi več prstov. Horjak pa ima težje notranje poškodbe. Kolesar ni težje poškodovan.

d Pri smučanju na Vršču je tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo, ljubljanski sodnik Verbič.

d Neki avto je povozil v Celju 71 letnega posestnika Zista Boštjana iz Lokrovca. Moč je poškodovan na glavi in roki.

d Strel mu je predrl želodec. Ono nedeljo zvečer je šel v vas k Sv. Ožboltu 17 letni kmetijski fant Jože Okorn od Sv. Barbare nad Skoljo Loko. Fant je imel s seboj revolver ter se je na obisku z njim igral. Revolver pa se je naenkrat sprožil ter je strel zadel fanta v trebuh in mu predrl želodec. Drugi fantje s ranjenca naložili na voz ter ga peljali dve uri daleč v Skoljo Loko k zdravniku dr. Homani. Ta pa je odredil prevoz v ljubljansko bolnišnico. Fanta so do Medvod peljali z vozom, tam pa je njegov spremljevalec izprosil neč

Nenavadna naravna katastrofa. V pretekli zimi je v Severni Ameriki bil silen mraz. Več rek je popolnoma zamrznilo. Tako je zamrznila na debelo tudi reka El-River. Ko je nastopilo toplejše vreme, je vodovje naraslo in ledene plošče so se začele grmaditi na reki. Naraslo vodovje je poplavlilo z ledenimi ploščami vred vse farme okrog mesta Logansport. Naenkrat pa je voda uplahnila, ledeni plošče pa so ostale po vrtovih, njivah in okrog hiš.

tovorni avto, s katerim so ga popoldne prepeljali v Ljubljano. Nekaj minut pred bolnišnico pa je nesrečni ranjenec izdihnil.

d Na cesti je padla ter si poškodovala obraz 30 letna dninarica Helena Bizjak iz Ribč pri Kresnicah. Precej je poškodovano tudi njeno kolo. Nesrečo je povzročil neki neroden pošec. — S hišnega hodnika je padel ter si zlomil levo roko 4 letni Marjan Pušar, sind kajžarja iz Pušala v občini Zminc v Poljanski dolini. — Med delom je cirkularka poškodovala obe roki 25 letni delavki Mariji Kerže iz Loškega poloka. — V Mostah je neznan kolesar podrl 4 letnega mehanikovega sina Ladislava Anzeljca. Otrok je dobil resne notranje poškodbe. — V palači železniškega ravnateljstva v Ljubljani se je pri izstopu iz dvigala ponesrečil bančni uradnik Josip Marič. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil desno roko in si polomil nekaj reber.

d Skala, ki se je utrgala na vrhu kamnoloma, je zadela v glavo in ubila Janeza Trbuca iz Voseka pri Celju.

d Ker je zavora pri vozu popustila. Smrtna nesreča, ki je globoko pretresla vso breniško okolico, se je zgodila pri nalaganju kolkja za vinograde. Ko so namreč peljali k posestnici Jožefi Habinc težko obložen voz s kolji, je zavora pri vozu popustila, mladi Ivan Omerzu ga je skušal zadržati, pri čemer se je pa voz prevrgel in silna njegova teža je navalila na ubogega Omerzu, ki je par trenutkov nato izdihnil.

d Ako želite biti postreženi z dobrim blagom in po najnižji ceni, potem kupite le v manufakturni trgovini Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10.

d Zaradi hlače so se sprli trije bratje. V vasi Retnje, v občini Križe pri Trzinu, so se trije bratje sprli in stegli zaradi nekkih hlač, o katerih je vsakdo trdil, da so njegove. Dva brata sta prišla za sekiri ter se pričela obdelavati. Konec je bil, da sta oba dobila hude rane vsak na levi roki in sta morala v ljubljansko bolnišnico.

d Preden se je končalo delo v obratu v Podvinu pri Polzeli, se je nepričakovano odtrgala velika skala in z njo mnogo kamenja, ki je zasulo delovodjo Franca Vodenika. Pridni delavec, ki so ušli nesreči, so začeli takoj razmetavati kamenje in skale, da so potegnili ponesrečenega še živega na dan. Takoj nato pa so ga spravili k bližnjemu zdravniku, ki je našel na ponesrečencu smrtno nevarno rano. Odtod so ga odpeljali na zdravnikov nasvet v celjsko bolnišnico.

d Žica mu je presekala usta do ušes. Na Pobrežju pri Mariboru sta se ponesrečila 49 letni mizarjski mojster Anton Jug in 25 letni zidarjski pomočnik Maks Veber. Oba sta drvela z brzino 70 km na težkem motorju. Motor je vodil Jug, Veber pa je sedel na sedežu za njim. Ko je vozač naglo zaobrnil v drugo ulico, ga je s silovito silo vrglo v ograjo iz bodeče žice. Oba vozača sta priletela na žico z glavama. Jug je zadel ob žico z odprtimi usti. Žica mu je presekala usta do ušes. Zdravila mu je spodnjo čeljust, izbila vse zobe in močno raztrgala jezik. Obležal je nezavesten na tleh. Veber je priletel na žico z vratom, da mu je stisnilo sapnik in je tudi on obležal brez moči na tleh. Reševalci so oba ponesrečenca odpeljali v bolnišnico.

d Ne obečajte se na vozove in avtomobile. V bolnišnici v Mariboru je umrl devetletni Edi Herič, sin železničarja iz Krčevine pri

Slomškova mati

Skrito in preprosto je bilo njeno življenje, kakor je bilo skrito in preprosto življenje Dekle Gospodove. Ime ji je bilo Marija Zorko in se je rodila v črešnjiški župniji l. 1780., mlada leta pa je preživela v Šoštanju. Tu jo je spoznal Marko Slomšek, gospodar na Slomu, in se oženil z njo 17. februarja leta 1800. Naš Anton je bil njen prvorojenec. Tako ga je povijala s svojo prvo materinsko ljubeznijo in prebдела ob njegovi zibelki ure svoje prve materinske sreče.

— Ajaj, ajaj, ljubček moj!
Dete trudno si nocoj.
Ajaj, ajaj, dete moje!
Ziblje mati in mu poje.

In ga je pokrižala v imenu presvete Trojice, ker ga je za Boga rodila; dete pa se ji je nasmehljalo s tistim sladkim nasmehljajem, ki je zemlji še ostal od raja. Bratci in sestre so se vrstili za Tončeto in jih je vodila čez

domače travnike v farno cerkev k sv. Martinu in romala z njimi od podobne k podobni, jim sklepala ročice in jih darovala Bogu: Tončeta svojega prvega kot svoj najlepši dar. O svetnikih mu je pripovedovala in o glorijski nebeski, da ji je zamaknjeno na ustih obvisel: V nebesih smo doma...

Spletala je v molitev svojo tiho željo, da bi Tonče kdaj služabnik božji bil. Ko je pastir pastircem izpred ožbaldovske cerkve pridigal, je skrila slutnjo v še vernejšo molitev. Še je doživela, da je šel v mestne šole. O Božiču l. 1815. pa sta se zadnjič videla na svetu. Ko je osmega otroka porodila, je umrla. To je bilo 2. januarja s. 1816.; ko je bil Tonče v drugem razredu celjske gimnazije. Umirajoča ga je izročila duhovniku in odslej je bil njen Tonče ves otrok matere Cerkve. Blagor zlahtnemu drevesu, ki je rodilo zlahten sad! Blagorvali jo bomo od roda do roda in poveličevali Gospoda, ki se je ozrl na nizkost slovenske matere.

Mariboru. Fantka je pred nekaj dnevi povozil avtotaksi ter mu zadal strahovite poškodbe. Imel je zlomljeno roko in noge ter razbito lobanjo. Sofer, ki je fantka povozil, je naložil otroka na avto ter ga prepeljal v bolnišnico. Zdravniška pomoč pa je bila zaman, ker se mu je zaradi počene lobanje vnela možganska mrena. Mali Edi je postal žrtev lastne nepravdnosti. Kakor je po pričah sedaj ugotovljeno, ne zadene šoferja nobena krivda. V trenutku nesreče je vozil v smeri od mesta tovrni avto po Aleksandrovi cesti v Krčevini. Od nasprotne strani je prišel takrat od Pesnice proti mestu avtotaksi. V trenutku, ko sta se oba avtomobila križala, je mali Edi skočil na cesto ter se hotel obesiti zadaj na tovrni avto. Prišel pa je pri tem med obe vozili ter ga je osebni avtomobil zgrabil in podrl na tla.

d Dve nezgodi. Hudo se je ponesrečila 25 letna Ivka Očič, gospodinja pri mlinarju Francu Mavku pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Mlinski kamen ji je padel na desno roko in ji dlan popolnoma zmečkal. V bolnišnici v Ptuj, kamor so jo pripeljali, so ji morali odrezati tri prste. — Podobna usoda je zadela Stanka Laha, 10 letnega sina posestnika v Sodincih. Fantek je vtaknil desno roko med kolesje stroja, ki mu je odtrgalo dva prsta. Tudi tega so spravili v bolnišnico.

NOVI GROBOVI

d Kadar pa smrtna kosa kosi... V Zagrebu je umrla Jožefina Mihina. — V Škofji Loki so pokopali veletrgovca Josipa Deisingerja. — V Dolu je odšel k Gospodu po večno plačilo župnik in duhovni svetnik gosp. Peter Gorjup. — V Doleji vasi je preminula Uršula Zobeč, mati okrajnega načelnika v Celju. — V Kranju so položili v grob, mnogoletnega organista v Smartnem pri Kranju, Mohorja Mihaela. — V Cerovcu pri Smartnem pri Litiji je umrla 63 letna Terezija Berecieri. — V St. Juriju ob Taboru so pokopali sedarjskega mojstra Josipa Debeljaka. — V Ljubljani so položili v grob Andreja Boleta, carinskega kontrolorja v Planini pri Raketu. — Pri Sv. Petru pri Rogatec je zapel mrtvaški zvon volepoezniku Josipu Srimpu. — Pri Mariji Snežni je odšla v blaženo večnost mati gospo.

župnika Srečka Vrščica. — V Radovljici je zapustila solzno dolino 20 letna hčerka davčnega uradnika Zlatka Stangl. — V Pečovniku v celjski župniji je izdihnila 76 letna Uršula Lupše. — V Makarski so pokopali na praznik sv. Jožefa Klotido Morave, roj. Pnovič. — V Blagovici je odšel po večno plačilo zemljak Ernest Cerar. — V Celju so položili v hladno gomilo Marijo Jošt vdovo Dolžan. — Na Jesenicah je odšla v lepše življenje v večnost Neža Vilman, roj. Zalokar. — V Ljubljani so umrli: poštni nadkontrolor v pok. Leopold Hamperl, 90 letni upokojeni žel. uslužbenec Jakob Jager, 84 letni zasebnik Jernej Jenko, bivši gostilničar in lesni trgovec Anton Brolih, Mira Schorn, roj. pl. Tornago, arhitekt Josip Josin, soproga žel. upokojenca Terezija Novak, vdova višjega gozdarskega uradnika Antonija Hawlina, Marija Tomše, roj. Zobeč in industrijalec Milko Kramer, brat senatorja dr. Kramerja. Naj počivajo v miru!

„nacionalizma“

V nacionalizmu, pretirani narodni sebičnosti in narodnem samoljubju, „nacionalizmu“. Njegovi nositelji imajo težko nalogo, da morajo svoje pristaše venomer navduševati in jih bodriti za svoje cilje, sicer bi njihovo vsakdanje življenje razveljavilo pretiravanja in bi se vzbudili k treznejšim naziranjem. Mase olini, nacionalistični vodja Italije, je pričel z gesli „Italia redenta“ ali „Italia prima nel mondo“ (Italija vstaja, Italija je prva na svetu) in ko besede niso več vplivale, je trebalo dejanj, katerih zadnje je zavojevalna vojna v Afriki. Geslu Adolfa Hitlerja, vodje nacionalistične Nemčije, „Deutschland erwache“ je trebalo vedno novih in je treba dejati: združiti vse oblasti v rokah enega je sledil izstop Nemčije iz Društva narodov, nato silna oborožitev nemške vojske in sedaj vojaška zasedba Porenja ter odstop Nemčije od lokarskega sporazuma evropskih velesil. Oba, Hitler in Mussolini, pa navajata, da jima gre zgolj za čast njunih držav in njuno enakopravnost ter za resnični mir v Evropi. —

V vsako hišo Domoljuba!

RAZGLED PO SVETU

Abesinsko-italijanska vojna

Italijanski listi so te dni pisali, da ne bo več Zeneva, to je Društvo narodov, temveč zmaga na bojišču odločila o končnem izidu vojne v Abesiniji. To so očitno Italijani poročali pod vtisom svoje zmage na severnem bojišču. Po abesinskih vesteh so pa bila poročila o ogromni italijanski zmagi zelo pretirana.

Italijanska vojska je v zadnjih dneh ponovno poizkušala obkoliti Abesince pri Mali Sefari, a se je ta poizkus končal z neuspehom. Italijanske čete, prodirajoče od Amba-Aladže proti jezeru Ašangi, je abesinska vojska ustavila. Tu se više še vedno hudi boji. Italijanski oddelek, ki je prodiral proti jezeru Ašangi, in ki se mu je približal na 25 km, je bil napaden od čet rasa Kase ter se je moral umakniti.

Na skrajnem zapadnem delu fronte, kjer poveljuje rasa Imru in Ajelu, Italijani niso nikamor prodrli. S svojih odličnih postojank ob reki Takazi obklopa Abesinci vsi dolino ob tej reki. Novi oddelki, ki so prispeli iz Desija, so zelo ojačili abesinsko vojsko. Vojska

rasa Mulugete, o kateri so na široko pisali, da je uničena, se je prva postavila Italijanom po robu ob jezeru Ašangi. Abesinske čete ob reki Ganele Dorie so se nekoč splazile k nekemu italijanskemu oddelku in mu odpeljale vse konje in kamele, ki so bile nekatere otovorjene z strelivom.

Ob Amba Aladži so zavreli Abesinci z i tojem neke važne postojanke in zaplenili zelo mnogo italijanskega orožja in streljiva. Abesinskim četam, ki so se skrbno skrivale po raznih pečinah, se je posrečilo izvršiti nenaden strahovit napad na italijanske čete. V silnem naskoku so Abesinci menda poklali kar 5000 Italijanov. Po izvršeni krvavi borbi so Abesinci Italijanom pobrali moderno orožje in se umaknili v svoja gorska »gnezdca«. Borbam južno od Amba Aladže poveljuje sam abesinski cesar.

Na južnem bojišču razen običajne dnevne zračne bombardirovke posameznih abesinskih krajev in postojank, se ni pripetilo nič posebnega.

ITALIJA

s Slovenci in Hrvatje umirajo za Italijo. Med številnimi slovenskimi in hrvatskimi žrtvami na bojišču v Afriki se nahajajo tudi sledeča imena: V bitki pri Sireju je padel Viktor Horvatin iz Vižnjana v Istri. Fant je bil Hrvat iz sela Storpaci pri Vižnjani in je služil v 83. pešpolku divizije Gavinana. — V Ponikvah pri Sv. Luciji so zelo slovesno opravili zadušnico za slovenskim fantom Francem Bajtom, ki je kot narednik padel v bitki pri Kare Amba. — Enako slovesno so opravili mašo zadušnico za slovenskim fantom Jožefom Božičem od 18. pešpolka, v katerem je služil kot topničar in padel v bitki pri Sire. Maša je bila v Budanjah

v Vipavski dolini. — Padel je tudi Istran Ivan Vitek, doma iz Krnice. — Padel je pri Sire tudi Angel Babič, ki je doma iz Pulja. — Zelo slovesni zadušnici sta bili za Viktorjem Coljo iz Gabrovice pri Komnu in za Valentinom Habetom iz Vojskega pri Idriji. Staršem so izrazile oblasti sožalje in jim izročile tudi dar v denarju.

s Drobilž. Nedavno je reka Vipava ponovno prestopila bregove in se razlila po poljih in travnikih. — Na pokrajinski cesti Idrija—Godovič se je utrčala velika plast zemlje in skalovja, tako, da je bil promet več dni popolnoma prekinjen. — V Idriji ob Bači je gorelo posestniku Francu Kraglju. — Blizu Šent Vida je utonil 40 letni kmetski posestnik Karl Mozer. — V Vrtovinu pri Črnicah je nastal

Gorela cerkev sv. Alojzija v Madridu na Španskem, katero so zažgali komunisti.

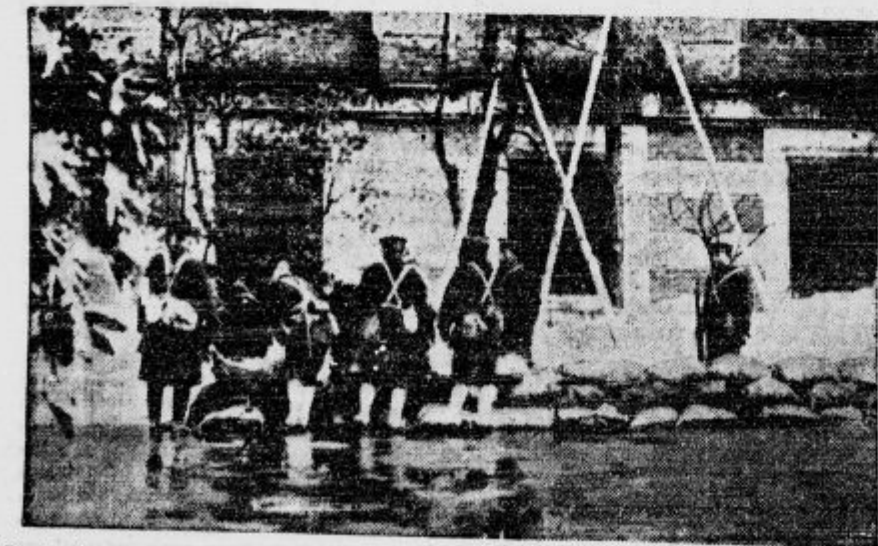
požar v hiši posestnika Franja Batagelja. — Ogenj je uničil senik posestnika Andreja Lojka v Črnicah na Vipavskem. — Blizu Plav so našli v Soči truplo 40 letne Ivane Zabar iz Avé nad Kanalom. — V Tribuši so italijanski orožniki izvršili hišno preiskavo pri Lapajnovih in našli večjo količino nabojev za stare avstrijske puške modela 1891. Zaradi tega je bil 19 letni Metod Lapajne prijavljen sodišču. Enaka usoda je doletela 33 letnega posestnika Antona Kuštrina s Sentviške gore, pri katerem so našli tudi mnogo smodnika.

AVSTRIJA

s To in ono. Šestdesetletnik je postal 26. marca škocijanski župnik g. Vinko Poljanec. Na mnoga leta! — Sesti križ je prevzel te dni na svoje rame tudi g. Hani Maierhofer, župnik v Pečnici. Živeli! — K večnemu počitku so položili Lorenca Pipana pd. Sorna v Logi vesi. — V Zili in v Labudski dolini je letos hroščevo leto in imajo občine že nalog za zatiranje tega škodljivca. — Za župana v Št. Rupertu pri Celovcu je izvoljen upok. žel. uradnik Založnik. Volitev še ni potrjena. — V Trdni vesi pri Celovcu je prišlo med potujočimi cigani do pravcate bitke, pri kateri je bilo 7 ranjenih. Bitka se je končala v policijski ječi. — Franc Jesenik, delavec iz Lipe, se je v Dobraču nevarno ponesrečil.

GRŠKA

s Smrt velikega državnika. Dne 18. marca 1936 je umrl v Parizu grški državnik Venizelos. Rojen je bil leta 1846. Njegovo politično življenje je bilo kaj burno. Leta 1897 je zanimal kretske upor proti Turčiji in je bil od l. 1899 do 1904 na čelu kretske vlade. Od leta 1910, ko je izvedel v Grčiji ustavno reformo, pa do l. 1915 je bil predsednik grške vlade in je

Pred nekaj časa smo poročali o krvavem puču katerega so povzročili nekateri japonski oficirji s svojimi četami, ko so v Tokiju pobili več japonskih politikov in državljanov. Sedaj smo pršle v Evropo prve slike o tem dogodku. Tako, ko je bil izbruhni puč, je vlada poklicala sliki vidimo japonske mornarje, ki s vrečami na pomoč močne mornariške oddelke. Na naši peska grade barikade na ul. glavnega mesta.

stopil na stran Srbije proti Bolgariji. Leta 1917 je Venizelos pregnal kralja Konstantina. Pri volitvah l. 1932 je ostal v manjšini in se je nekaj časa umaknil iz politike. Lansko leto je spet nastopil in zanetil znani upor, ki pa se je končal z Venizelosovim porazom. Venizelos je bil obsojen v odsotnosti na smrt. Po povratku Jurija II. na grški prestol, je bil pomiloščen. Zaradi velikega uspeha svoje stranke dne 26. januarja 1936 se je pripravil na povratek v domovino, a je njegove račune prekrizala smrt. Kakor znano, je pred kratkim umrl tudi največji Venizelosov nasprotnik general Kondilis. Za Grčijo ima Venizelos velike zasluge.

NEMČIJA

s Veliko razburjenje je povzročila po vsem svetu zasedba Porenja po nemških četah. Društvo narodov v Ženevi je označilo nemški nastop kot kršitev lokarnske pogodbe. Zdaj se državni posvetujejo, kako bi izšli iz velike zagate. Sklicali so v London posvetovanje držav, ki so podpisale lokarnski dogovor. Tudi Nemčija pojde tja, seveda ne brezpojno in ne brez pridržka. Ona hoče, da se lokarnski dogovor uniči in ustvari nov, pri katerem mora sodelovati Nemčija kot popolnoma enakopravna država. Francija se nemškega soseda še vedno boji. Predlaga, naj bi se napravil ob vsej nemški meji 20 kilometrski pas, ki naj bi ga zasedle čete neprizadetih držav. Francija in Nemčija naj si sežeta pošteno in odkrito v roke, pa ne bo treba na meji nobenih pasov, ne trdnjav in ne večjih vojaških posadk, ki samo razburjajo svet in mu ne dajo prilike dobre gospodarske ureditve.

AMERIKA

s Razno. V Mihvauke je umrl znani slovenski narodni delavec v Ameriki John Turk, doma z Rečice v Savinjski dolini. Podlegel je

pljučnici. — V Sheboyganu je preminul 66 letni Matija Razbornik, rodom iz Savinjske doline. — Uprava Vatikana je vložila oster protest proti poštni upravi južnoameriške države Colombie. Na naslov tamkajšnjega papeškega nuncijskega je Vatikan poslal neki zavoj, a je bila pošiljatev vrnjena s pripombo, da ne more biti dostavljena zaradi sankcij proti Italiji. V protestu se je poudarilo, da nima Vatikan nič opraviti s politiko Italije. — »Saj nisem pričakoval, da bi vi kaj ukrenili glede tega,« je dejal advokat J. O. Basta mestnemu sodniku Hermesu v Chikagu. Zaradi teh besed je bil advokat obsojen najprej na deset dni v ječo zaradi žalitve sodišča, a mu je bila kazen izpremenjena na 25 dolarjev globe. Ni bil kaznovan zaradi besed samih, marveč zaradi načina, v katerem jih je izpregovoril. — V Gladstone so našli v nekem hotelu truplo obešenega 55 letnega inženirja Freemana. Zapustil je pismo, v katerem je naročil, naj se njegovo truplo sežge, pepel pa raztrosi med cvetice v Jakson parku. — V Ely Min. je zapustil ta svet 83 letni Jurij Barič iz Suhorja pri Metliki. — V Indianapolisu so pokopali 70 letnega Martina Delezana iz Velikih Brusnic na Dolenjskem. — V istem mestu je preminul 55 letni Marko Bizjak iz Savinjske doline na Štajerskem. — V Miltown Mout. je zaspala v Gospodu 48 letna Magdalena Šetinec roj. Matončič

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo na boljši in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne računa. BELGIJA: No 2064-66 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-94 Paris. HOLANDIJA: No 1458-66 Rotterdam. LUKSEMBURG: No 5967 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

iz Bele krajine. — Kap je zadel Antona Viteja iz Domžal. — V Osage W. Va. je zapustila solzno dolino 56 letna Frančiška Tekavc roj. Kovatič, nekje z Dolenjskega. — V Colerain Min. je zapel mrtvaški zvon 63 letni Ani Mur-nik. — V Somers Pa. je zapustil ta svet 66 letni Frank Parkelj iz Mirne peči na Dolenjskem. — V Calumet Mich. je odšel v večnost John Klobučar iz Lahinje pri Črnomlju.

DROBNE NOVICE

Radi visokih šolnin je štrajkalo te dni v poljski Varšavi 3500 dijakov.

12 mest je poplavlila voda v severovzhodnem delu Ameriških Zedinjenih držav.

Skakalnica v Planici na Gorenjskem v Sloveniji je največja te vrste na svetu.

Huda hripa (španska bolezen) se je pojavila na Finskem.

136 obmejnih spopadov je bilo v preteklem letu med Rusijo in Mandžurijo.

30 žensk — doktorjev prava je sprejela v službo carigradska občina.

84 hiš je uničil požar v poljskem okraju Sedlec.

Bombo je nekdo zagnal med božjo službo v židovski tempel v poljskih Sosnovcih. Cloveskih žrtve ni bilo.

Sedem in pol kilometra dolg most, ki bo veljal 78 milijonov dolarjev, zgrade v San Francisku v Ameriki. To bo največji in najdražji most na svetu.

51.600 zvočnih kinov je sedaj v ameriških Zedinjenih državah. Na vsem svetu 87.000.

Novi nemški zrakoplov LZ-129 ponese posebno pošto italijanskim vojakom v Abesinijo.

Nezadovoljstvo z italijansko politiko opaja v zadnjem času med albanskim izobraženstvom.

21 milijonov dinarjev je dala prodaja knjižnice pokojnega francoskega zunanjega ministra Barthouja.

Mlin v Pečeh

Spisal Gustav Strniša

Nadaljevanje

Ko se je Pečovski vrnil, je začel tenko cvilec in kar začudil se je, ko mu je babica pomerknila:

»Jutri je svetli Miklavž. Dober svetnik je in res minarjem naklonjen, zahvalite ga in bodite veseli in dobre volje saj vam je danes poslal sina.«

Gospodar bi bil kmalu spustil posodo z roke, tako se je veselo pretrašil. Potem je pogledal pogana, radostno pokimal in ves solzen pristopil k ženi in ji šisnil desnico.

Ze je nad njim zahrščala babica:

»Zdaj pa le kaj pojdi, vas bom že poklicala, kadar bo trebal.«

Ozrl se je vanjo in videl, da ga preleče gleda. Vedel je, da je ta žensčina v takem slučaju brezobzirno ukazovala, pa če je bila v se bogatejši hiši. Ker si je mislil, da ima babnica prav, jo je slusal in molče odšel v sosedno sobo, kjer je počakal, da ga je spet poklicala.

Rodnica je ležala mirno na postelji. Bila je nekoliko bleda, a brez vročine. Poleg nje je ležal že skopan mladi potomec in tiho šilil k njenim prsim ter mežikal kakor negodna muca.

»Le poglej ga, kako se kremži, ker še ni vajen tega sveta,« je šepnila žena, ki ni vedela kaj reči, saj je bila preveč srečna.

Prijazno jo je pogledal in dejal:

»Zdaj ga imava, potomca.«

»Da imava ga, naj ga Bog blagoslovi in mu do zdravlet.«

»Miklavž naj bo, temu svetniku ga posvetil.« je pripomnil oče, ki je zadovoljno opazoval svojega naslednika.

Babica se zdaj ni brigala za nikogar. Spet je sedela pri mizi, obirala mrzlo kurje bedrice in pila vino. Pri tem je zadovoljno kimala segle vča-

siti po kruhu in gofala meso tako požrešno, da so se ji napenjale žile iz vratu.

Ko se je najedla, se je hripavo zasmejala:

»Ne smete pustiti otročnici, da bi zaspala sicer se lahko prebudi na drugem svetu in ne tukajle v vaši hiši. Po porodu mora vsaka nekaj časa čuti, a potem naj se le spočije. Sicer pa je vse dobro in prav! Šlo je kot po maslu. Popoldne se spel oglasim!«

Nagnila se je nad mater in se zarežala:

»Mamica, kajne, da ste srečni? Blagor vam! Samo enega sem imela, pa mi je kmalu umrl. Dec-dec je bil pijanec in ni nani pazil, pa mi je ne-bogljencek utonil. Le dobro počivajte vi mati in li štrukelj. V Pečeh si nisi izbral napačnega kraja, dobro se ti bo godilo!« Zasukala se je kakor vrtence in že je bila skozi vrata.

Ker se je rodil v Pečeh moški potomec tik pred svetim Miklavžem, je sklenil gospodar, da postavi minarskemu zaščitniku blizu vhoda v Peči lepo kapelico.

In ko se je prismejala pomlad in so pričeli sončni žarki topleje sijati, da je sneg kopljal kakor bi ga odmetaval z lopato, so prispeli v peči delavci, ki so kar v živo skalo izdolbili, dokaj prostorno votlino, v kateri je potem zrasla kapelica svetega Nikolaja, ki jo je blagoslovil mestni vikar Janez Trdan, ki je bil daljni sorodnik pečovskega gospodarja. Nad oltarjem pa je neznani slikar naslikal svetnika, ki je oprl na svojo škofovsko palico korakal čez jez in nudil klečeči materi drobnega otročiča, ki ga je držal v naročju.

Odslej je vsako leto na Miklavžovo gospod vikar maševal v tej kapeli in po maši spregovoril o svetniku Miklavžu. Vedno je omenil njegovo veliko radodarnost, saj je rešil tri device propasti, ker jih je skrivaj odbodaval in jim vrget denar skozi okno, da jim je ohranil čast.

Nikoli ni pozabil omeniti, da je svetli Nikolaj minarski priprošnik, saj trdi sveta legenda, da je nekemu poštnemu revnemu minarju pomagal

v največji stiski. Vsako leto je namreč narasla voda in siromaku odnesla jez pa če je postavil še tako krepkova. Divji valovi so vedno zmagali in odplavili vsak jez. Mlinar je bil že ves obupan, jezovi so ga spravili skoro na beraško palico in mislil je že na samomor.

In tedaj se je spomnil svetega Miklavža in prosil ga je, naj mu pomaga. Ko je spet pridrl voda, je sklenil roke in glasno poklical svetega škofa:

»Sveti Miklavž, pomagaj mi, sicer mi ni več živeti!«

In tedaj je zagledal svetca, ki je priplaval na belem oblaku oblečen v škofovsko obleko, a kapo na glavi in palico v roki. Že je svetnik dvignil palico ter jo zataknil pred jez, se minarju prijazno nasmešnil in zginil.

In jez je obstal trden kakor iz granita vili, povoden je kmalu ponehala, voda je splahnela in tistega jeza ni odnesla nobena povodenj več.

Na jesen istega leta, je postala pečovska babica nenagoma zelo nemirna. Hiranje, ki jo je s starostjo spremljalo kakor človeka senca, ji sploščkoma ni vzbujalo niti bolečine, niti negodja, saj je s starostjo polagoma naraščalo in skoro prezrla ga je. Ko pa je bila že zelo stara, je nenagoma začutila bolešno utrujenost. Bilo ji je že pet let čez osemdelet in vedela je, da enkrat pač mora priti smrt. Ni se je bala, a za življenje se je hotela boriti do zadnjega diha.

Nekega dne je vzhrepetala, ko je opazila, da oveneva na njenem oknu njen stari rožmarin. Bila je pač praznoverna in to jo je razburilo, saj je rožmarin še vedno vsako leto poginjal vršičke, zdaj so se cime kar povešale in slutila je svoj konec.

Lepega jenskega dne se je napolnila iz Peči. Nemir, ki se je ločeval, jo je gnal na cesto. Počasi je korakala po znani poti, z njo so se napolnili spomini. Skoro podzvesno je hodila, vendar je nekje v nolanosti spoznala, da gre, da se

PO DOMOVINI

Se ena cerkev v Mostah

Jeseni so začeli v ljubljanskem predmestju Kodeljevo imenovanim židali novo cerkev sv. Terezije D. J. poleg Mladinskega doma. Salezijanci so se odločili, da sezidajo tu veliko cerkev in jo posveče ljubezni sv. Mali cvetki. Zanimivo je, da je še živeča sestra sv. Terezije, Pavlina poslala prispevek za to svetlišče, ki se gradi v čast njene setri svetnici. Sv. oče papež Pij XI. pa je vsem, ki bodo za cerkev kaj prispevali, podelil poseben apostolski blagoslov. Dela pri zgradbi so zdaj že toliko napredovala, da bo na svetno nedeljo ob 3 popoldne g. škof dr. Gregorij Rožman v navzočnosti zastopnikov oblasti blagoslovil in vzdal temeljni kamen. Lepi in pomembni obredi bodo vsakomur vidni. Pri slovesnosti bo sodelovalo nad 200 pevcev. Ker obeta biti to res lepa slovesnost, je pričakovati precejšnje udeležbe tudi z dežele, zlasti iz bližnje ljubljanske okolice.

Dolenjski obrtniki v boju za obstanek

Dolenjsko obrtništvo v boju za obstanek. — Dolenjsko obrtništvo je začelo v hudo krizo, ki grozi popolnoma uničiti nekatere obrtniške stroke. Najhujše so prizadeli čevljarji, katerim konkurira Bata. Čevljarjem sledijo krojači, ki jih tlačijo Tivar. Istotako so po tu in inozemski konkurenci ali pa zaradi denarne krize prizadeli tudi druge panoge obrtnega stanu. Videč svojo propast, so se začeli dolenjski obrtniki na vse kriplje truditi, da si iz boljšega položaja dvignili so kvaliteto svojih izdelkov, ter se tako postavili v vrsto z inozemskimi ali še višje. Tega naša širša javnost ali ne ve, ali pa vedeli nče. Se vedno ji je ljubše tuje, navidezno cenejše balgo, kot soliden izdelek domačega obrtnika. Da bi domači obrtniki vsej javnosti pokazali česa so zmožni, so se odločili prirediti stalne razstave svojih izdelkov. V Novem mestu, kot središču Dolenjske sta se združili dve močni obrtni organizaciji: Obrtno društvo in Obrtna zveza v enolno obrtno fronto, katere prvo delo bo velika obrtno-gospodarska razstava d. 4. do 13. julija. Vse dolenjsko obrtništvo bo tedaj sto-

pilo na plan. Pokazalo bo kaj zmorejo pridne roke slovenskega obrtnika. Marsikaj so pokazali obrtniki že leta 1934 z razstavo po novomeških trgovskih izložbah, ter v letu 1935 z razstavo v hiši g. Kastelica, vendar so bile vse te razstave preveč raztrgane in niso dosegle popolnega uspeha. Nameravana razstava letos bo prirejena v enem samem poslopiu, bo bolj enotna in povezana v celoto. Želimo, da bi bilo to veliko obrtniško delo in prizadevanje za procvit obrtnega stanu kronano z največjim uspehom!

Proti slovenski zvonovi za Indijo

Naš misijonski pokret pa je v zadnjih časih dobil izredno velik razmah. Ne le številni slovenski misijonarji in misijonarke hitijo na vse strani sveta oznanjati evanĝelijo Kristusovo, temveč smo v zadnjem desetletju Slovenci dobili celo samostojno misijonsko področje v angleški Indiji, v deželi Bengoliji, in kjer je naša skrb izročena okrog 3 milijone poganov, ki čakajo rešitve po naših misijonarjih.

V osrčju Bengolije so naši misijonarji ustanovili prvo domačo misijonsko postajo Bošonti, kjer sedaj židajo cerkvice sv. Terezije. Že dolgo so prosili, naj bi jim Slovenci kupili prve zvonove za to misijonsko postajo. Z ljubeznostjo so prispevali prijatelji misijonov skoraj več let v ta namen, tako da se bo letos želja našim blagovestnikom izpolnila. Prvi trije slovenski zvonovi za naš bengalski misijon so bili vili v St. Vidu nad Ljubljano na dan napetve obilnice 12. februarja. Zvon je čist, svetel, poln in dolgo drži, tako da moramo lile imenovati izvrstno. Velika zvon sv. Frančiška Ksav. tehtal 235 kg. Srednji zvon sv. Terezije tehtal 175 kg. Mali zvon služabnika božjega A. M.

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenec«, »Domoljub« in »Bogoljub«! - V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

Slovska tehtla pa 115 kg. Tako bodo ti naši zvonovi, če Bog da, še poznani rodovom izražali našo misijonsko ljubezen, molitev in pozdrave. Poleg teh zvonov je še nek dobrotnik kupil šolski zvonene (12 kg težke) za Bošonti in neka dobrotnica je prevzela stroške za prevoz zvonov do Indije. Zvonovi so bili 22. febr. pripeljeni v Ljubljano in so ostali, lepo okrašeni, razstavljeni v veži cerkve sv. Jožefa do 20. marca. — Prevoz v Indijo traja navadno nad en mesec. Zvonovi bodo predvidoma konec aprila dospeli v Kalkuto. Od tam bodo z motornim čolnom naših misijonarjev prepeljeni v Bošonti. V majniku bodo že peli angelski pozdrav, ki se bo slišal po širni bengalski ravnini. Zvonovi so v Indiji redkost in še ti, kar jih imajo so tuji izdelek, ker v Indiji ni nobene zvonarne. Ni pa bilo doslej še nobenih slovenskih zvonov v Indiji. Zato naj ljubi Bog obilno nagradi vse one številne dobrotnike v naši domovini, ki so pripomogli do tako lepega in dragocenega daru. —

Kam iadramo

Če stopite takole v nedeljo na deželo, slišate vse polno sodnih razglasov o prodaji posestev večjih ali manjših. To se godi nedeljo za nedeljo; seveda tudi prodaje ne izostanejo.

Ker pa danes noben kmet nima toliko denarja, da bi kupil kako parcelo ali pa celo posestvo, prevzame posestvo navadno ločena stranaka. Te stranke pa so po večini gotovi denarni zavodi, ki brez usmiljenja tirajo našega kmeta. Posledica tega bo, da bo kmet postal zopet tlačan in v nekaj letih bodo naše občine imele ogromna bremena na svojih ramenih in je vprašanje, ali bodo zmogle vsa ta bremena že tako zadolžene občine. Če omagajo, bodo morale banovine in država prisločiti na pomoč. In kaj ne vzamela, če se pa glavni steber države (kmet) ruši? Gorje, kadar se popolnoma zruši.

Če pa nekoliko vprašamo, kjer je vzrok, dobimo takoj odgovor, da so v prvi vrsti krive sankcije. Zakaj? Če bi ne bilo sankcij, bi naš kmet že še shajal. Prodal bi lahko svoj les, živino, ter bi zmoget vsaj za obresti, davke ter za primerno hrano svoji družini in bi vsaj še na svoji zemlji ostal.

Naša država se je strogo držala pravil Državnega naroda in izvaja sankcije, dočim jih velike države niso ter delajo danes sijajne kupčije na račun malih držav. In kdo hujši trpi? Brez dvoma največ kmet.

Kaj imamo pa mi od velikih držav? Obljubite.

še enkrat pogovori z vsem kar jo je vezelo na življenje, ji vedno vdihavalo silo, da ni hotela kloniti njena volja in je še in še lipala za novim in lepim česar je vredno nekaj na svetu, pa če bi človek živel tisočletja. Kamor se je stariša preselila, se ji je pojavila v duši jasna slika preteklosti, vse je zaživelo okoli nje in jo spremljalo iz Deči na sonce, pa polje, v življenje prirode.

Zenica je bila bolešno nemirna. Sama se je čutila svoji trudnosti, ki jo je čutila, čeprav je vedela, da je to samo hri, ki je že dolgo z njo, a se ni ozirala nanj. Zdal je moralo nieno telo počasi pred njim kloniti in se vdati.

Dospela je do križpolja. Ni šla proti mestu temveč je zavila na poljsko stezo.

Vočerilo se je. V višavi je vriskal škranec in razdelo se ji je, da poje nji in jo pozdravlja ves vesol nad zelenjem in cvečjem.

In spomnila se je, da je bila še večeraj mlada, da je še večeraj letala tod okoli in se veselila življenja. Kako je plezala nad strmino po nizkem širokem hrastu, ki je bil nagnjen nad čeri. V njegovih košatih vejah je gledala v dol in občudovala vrtoglavo višino in skrinostno mrkosti, ki je bila v dolini, kjer je bil kesneje njen dom.

Da vse je bilo še večeraj, in ko je ta dan vstopil v večnost, se je prebudila in je bila stara. Ali ni čns čarodej, samo dahnil je vanjo in spremenil mladenko v staro?

Počasi je dospela do domače kmetije na poljani. Iz hiše je prihitala njena nečakinja, krepka kmetica in jo zaskrbljeno vprašala, kaj jo je privdlo, če se morda ni pripetila kaka nesreča v Dečeh.

Starica se ji je trudno nasmehnila in se spustila na klop ob zidu. Kmetica ji je prinesla topllega mleka in kos solavja za kruhom.

Babica je samo pokusila, pa ji ni šlo v slast. Silila se je in se prijazno smehljala:

»Vsak mora enkrat priznati, da je res stari. Menila sem, da bom večno mlada, da med naše

skalovje ne bo pogledala starost, pa sem vendar tudi jaz opočela čeprav sama ne vem kdaj.»

Ni dolgo posedala. Kmalu je vstala in se ljubeče poslovlila od nečakinje, ki jo je nekoliko pospremlila.

Ko je babica ostala sama, se je ustavila in se zazrla v nebo, ki ga je pobarvala večerna zarja. Nizko so visele gorčeke rože, da bi jih z bližjega grča lahko kar dosegla. Kako lepe so bile in kako krasno je bilo vse okoli. Vsa se je zadrževala v višavo kakor bi opazila nekaj novega kar doslej še ni videla nikoli. Pri tem so ji ustne hrepetale kot bi molila.

Zavrtelo se ji je v glavi.

Spustila se je med žito. Takoj ji je odleglo. Pričela se je igrati s klasjem kakor otrok. Nekaj živega je slutila v zrnatih glavah zoreče pšenice in njenem šumenju in drhlenju, čutila je v tem novo življenje nekoga, ki ga ne vidi a vendar ve, da je navzoč. In spomnila se je na Boga ter pobožno vzdihnila.

Zalebdela ji je pred dušo slika, ko je pred osemdesetimi leti tako sedela v žitu in poleg nje njena mati. Koliko se je odslej spremenilo. Tisto kraliko vmesno razdobje je rodilo toliko legobe in vendar tudi veselje. Rada bi segla še enkrat nazaj in se pričela igrati med žitom liki petletno dekletce.

In tedaj si je rekla, da sploh ni živela resnega življenja, da ga je zdaj skoro pozabila, da je živela samo mladost in potem je takoj prišla starost, a zdaj smrt, ki se počasi bliža. Zaprla je oči. Prijetna razgorenost ji je zaslužila po telesu, da se je nasmehnila:

»Tako je bilo lahko umrla in se spojila z zemljo brez bolečin in trpljenja!«

Nato jo je obšla tesnoba. Ko je strmela v žive žitne stene se je spomnila na delo, na žito, ki ga je zmel njen mož in kesneje njen sin. Koliko ga je moralo biti? In kar videla je, kako sta se kupičila pred njo dva grča žita in se vdirala,

zrnje je jelo siliti vanjo, ji lesli v usta in oči, da se je zblala, da bi se ne zažugila.

Počasi je vstala. Bila je vsa znojna in se je kar opolekla na pol prohi domu.

Skozi mrak, ki je polagoma tegal, je slutila okolico, ki ji je bila znana in domača, da bi lahko šla domov z zavezanimi očmi.

Odleglo ji je, vendar jo je bolelo srce ker je zapustila poljano kjer se je čutila neznatno in majhno. Zdal je bila že blizu Deči, kjer je bilo vse živo in domače, kjer je bila brez skrbi, kakor bi jo ščitile vse silviri, da se ni čutila osamljena.

Ko je prispela domov, se je vlegla.

In tako je poležavala do božiča. Večkrat je za kako uro vstala in se spet namenila proti poljani, a vselej se je vrnila, ne da bi bila prišla poseben daleč. Do svoje nečakinje mogla več.

Nekega dne se ji je še postrečilo, da je prišla do poljskega polja. Tedaj je zaletela na poljano opustošeno in mrtev, ni vse počelo in prazne ter polne kozolce. Nežno žalostno ji je postalo srce, takoj se je obrnila in zamišljena odšla domov.

Ko je pal prvi sneg, se je spet čutila okrenčano in se je sama slepila:

»Še ne ne bo konec, še je v meni moč! Dokler imam voljo se bom držala, nihče me ne bo silil, tudi smrt ne!«

Vendarle je spet kmalu legla.

Dva dni pred svetim večerom je sedela sama v sobici in predla. Gledala je skozi okno na prod, kjer se je v mesečini blestel sneg. Nič bolno n trdno se ni čutila. Smejala bi se bila, če bi ji bil kdo rekel, da se ji bliža ura slovesa. Mirno in počasi je pogajala svoj kolovrat kakor v prejšnji liici. Bila je vsa slovesno zaspana in blažena. Hira ni čutila več in neka vesela brezskrbnost in lena lagodnost sta ji stujili po telesu.

(Nadaljevanje.)

so, da bodo nadomestile kar bomo zaradi sankcij izgubili, pa je ostalo le pri obljubah.

Te posledice tirajo našega kmetu v obupen položaj. Naj se ne čudimo, če naš kmet na pristojnih mestih trka na vrata za pomoč ter v svojem težkem položaju naseda raznim vabam, ki mu obljubljajo razne odpise dolgov, izrabljajoč ugodne prilike in nevednost ter si na ta način polno žep s kmetovim denarjem.

Prav bi bilo, da bi tukaj vmes posegla oblast ter ustavila prodajo posestev vsaj za toliko časa da bi se razmere predrugačile, kar bi bilo v veliko tolažbo in upanje na rešitev ubogemu kmetu.

Pred volitvami v Št. Jerneju

V nedeljo stopijo možje in fantje na volišče, da svobodno volijo ne le župana, temveč tudi odbor. Prav vsi hočemo to pot oddati glas za našega župana Videta Franceta. Dosti grdo ga je preganjal JNS režim, glasovi zanj naj bodo obsodba protijudskega pokreta pofarjev, ki se tudi pri nas skrivajo za hrbotom bivših naših mož. Samo dve listi imamo! Saj je prav tako! Na listi g. Videta Franceta so prepričani krščanski možje, pošteno, domoljubni, vneti za pravico in resnico. Ti edini so jamstvo, da se ne bodo pozabile nerednosti in pogladi v koš vsi dokazi, ki govorijo o kričevih gospodarskih razmerah na občini. Na listi g. Videta so možje, ki ne menjajo nazorov čez noč, ampak vztrajajo načelno na programu poštenja. Tu so možje, ki čutijo s svojim voditeljem dr. Korošcem, so tudi praktični kristjani po duhu in srcu. — O drugi listi ne maramo zgubljeni besed, ker nas ne more zadovoljiti. Razna imena na tej listi spominjajo na žalostno preteklo dobo. Samo to nam je žal, da se bodo za hrbotom moža, ki je vseskozi doslej bil v naših vrstah, zdaj zbirali vsakovrstni elementi. — Pa naj bo! Tembolj krepko bomo pa mi dvignili svoje geslo poštenja. Na listi naši ni pofarja, ni JNS-erja, — na naši listi je le pošten slovenski kmet in obrtnik. Vide Franc, ki mu je oblast zanjupala začasne predsedniške posle, naj bo tudi zanjupal predsednik, vanj imamo popolno zaupanje. Zato možje in fantje občine šentjernejske v nedeljo glasujte tako: Glasujemo za listo Vide Franceta!

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA DOMOLJUBA?

Ugašajoče sonce

(Prevedel Vinko Lovšin.)

(Nadaljevanje.)

Ko se je Publij vsedel, je govoril vladar z malo zvišenim glasom:

Poklicaj sem te k sebi, tribun, da se ti zahvalim za današnjo pomoč; ti se nisi bil dolžan izpostavljati jezi ljudstva.

Vsak Rimljan, je odgovoril Publij iznenaden nad zahvalo, vsak Rimljan je dolžan braniti domovino v resnem položaju, posebno tedaj, kadar se oni, katerim je dana prilika, da zaradi svoje službe izvršijo junaško dejanje, boje, da bi čelada zmešala njihovo frizuro in oklep zapustil madeže na nežnem telesu. Ker so pooveljniki v glavnem mestu stoječih čet izgubili glavo s samim modrovanjem, zato sem moral jaz skočiti mesto njih, čeprav nisem imel pravice kot zunanji tribun.

Odgovor tribunov je bila žalitev za vladarja. Vojak iz tabora je zabrusil vladarju v obraz strahopetnost garnizije, ki je stala pod njegovim neposrednim poveljstvom in se je drznil tako odkrito napasti njegovo učeno ljubimovanje. Plemeniti vladar — ki se je imenoval za razliko od svojega prednika Antonina Pija tudi Antonin Filozof — je bil preveč stoik. Predelgo in prestanovitno je zatrl v sebi rimski ponos, da bi dal čutiti osebnemu patriarhu svojo nevoljo. Sami malo so zatrepale njegove ustnice.

S prav tistim, malo dvignjenim, sicer mirnim glasom kot prej je rekel:

Se bolj bi ti bil hvaležen, ako bi bil pri zadnjem uporu rabil malo manj nasilnega predstva. Kajti ti ljudje v resnici trpe zaradi slabe letine. Mi ne vemo, ne ti ne jaz, kako blada je lakota.

Publij je molčal. Ako je prej že dvonil, so

Iz raznih krajev

Vič. Dne 2. aprila, na dan svojega godu, praznuje 80-letnico svojega rojstva gospa Franciška Češnovar, roj. Kremžar, p. d. Trajbarjeva teta. Jubilarica je edina še živeča teta uršulinske provincijalke č. matere Elizabete. Cila je še in zdrava, tako da bi ji komaj prisodili 60 let. Nad 40let je že vdova. Pred vojno je bila daleč znana šivilja in mnogo mladih deklet je izučila v dobre obrtnice, ki se svoje učiteljice še danes hvaležno spominjajo. Sedaj gospodinja svojemu sinu, krojaču na Viču, je naročila katoliških časopisov, ki jih prav pridno prebira. Najljubši ji je Domoljub. Jubilarica je članica mnogih kat. društev in družb. Nad 25 let je že prednica 3. reda na Viču. Dvakrat je se udeležila romanja v Rim. Ob njenem lepem jubileju ji čestitamo in želimo iz vsega srca: še na mnoga leta!

Vače. Proti razpustu občinskega odbora se je isti pritožil na upravno sodišče. Ipravno sodišče pritožbi ni ugodilo in je razpust pravnoveljaven. Novi živi pravica in zakon!

Nova Oselca. Dne 8. marca so dekleta gosposkinske nad. šole pod vodstvom voditeljice vzporedno v prosvetnem domu za sklep letanja igre »Nevesta iz Amerike«. Iskrena hvala vrli voditeljici za ves njen trud. — Dne 25. marca po večernicah, bo v prosvetnem domu matersko slavlje. Vabljenje zlasli naše matere! — Na cvetno nedeljo bodo naši igralci nastopili na odru z vojno igro »Živ pokopane«. — Letosno zimo smo imeli nekaj sestankov in predavanj. V kratkem bo enodnevni gosposki tečaj o živinoreji, o svinjereji, o sadjarstvu itd. Fantje in dekleta, le krepko naprej po začrtani poti do cilja!

Moravče. Zapustil nas je g. učitelj Belin F., ki je odšel na novo službeno mesto v Ligojno. Ljudstvo ga je rado imelo, ga spoštovalo, ker je bil skrben in dober oče svojim otrokom, ki jih je vestno vzgajal. Kakor pa je za svojo dečo vestno skrbel, tako je bil tudi skrben za izročeno mu šolsko mladino. V njem mladina ni imela samo učitelja, temveč vzgojitelja. Brigal se je za to mladino ne samo v šoli, temveč tudi zunaj šole, ni bil vzgojitelj samo ob delavnikih v šoli pri pouku, temveč tudi v nedeljo pri božji službi v cerkvi. Prav zato ga je ljudstvo spoštovalo, ker je videlo, da tudi nedeljo posveti plemenitemu delu vzgoje. Ljudstvo je veselilo dejstva, da so njihovi otroci

tudi v cerkvi videli svojega učitelja in vzgojitelja. Pač je marsikoko grenko uro preživel med nami prav zaradi tega, a on je kljub temu ušil in vzgajal z besedo, pa tudi z vzgledom. Njegovo življenje je bilo mladini v vzpodbudo, nikdar pa ne v pohujšanje. Prav zato se mu na tem mestu javno zahvalimo, prepričani naj bo, da je v naših srcih zadobil časten spomin hvaležnosti, ker spoštujemo prav vsakega učitelja, ki je hkrati tudi vzgojitelj mladine in ji kaže pot k plemenitosti in dobroti. Želimo mu na novem mestu obilo sreče in blagoslova.

Trebelno pri Mokronogu. Pred kratkim je odšel naš g. kaplan v Loški Potok. Komaj si je dobro ogledal župnijo, že je odpotoval v novo službo. Ljudje so žalostni, ker nas je tako kmalu zapustil. — Društvo je igralo Šariljevo teto. Taka igra je bila ravno za predpust. — Dne 19. aprila se prične misijon. — Mnogo sadnega drevja so letos posadili. V eno vas je šlo nad sto jablan. Le naprej! Lanska letina je marsikoga opogumila. — V februarju smo imeli dve poučni predavanji, le žal, da je bila predpela udeležba. Kmetijski referent je govoril o vinogradništvu in sadjarstvu, živinozdravnik je predaval o raznih boleznih živine.

Št. Jurij pod Kumom. Dne 15. marca smo se žalostni poslovili od našega gospoda župnika, ki je 17 let vestno vršil svojo dušno pastirsko službo v naši župniji. V vsakem oziru nam je bil naš gospod župnik dober učitelj in vzgojitelj. V cerkvenih in izven-cerkvenih zadevah smo se z zaupanjem obračali nanj. Želimo mu na novi fari Št. Gotarda obilo sreče in blagoslova. Mi mu ostanemo za vedno hvaležni. — Tudi novega gospoda župnika smo že dobili v osebi g. Fr. Pleša. Želimo mu, da bi srečno pastiral v naši fari, kot poglavar vse farne družine, ki naj bi živel v ljubezni in prijateljstvu.

Št. Gotard. Dne 16. marca se je naš mali Št. Gotard odel v svatovsko oblačilo. Fantje so postavili mlaje in slavaloke, dekleta so spleta vence in okrasila vas, hram božji in hišo, ki je čakala novega gospodarja. Pri vходу v vas je stal eden izmed peterih slavalokov. Vrvela je okoli njega pisana množica: gasilci, možje, žene, dekleta, fantje in mladina. Vse je bilo živahno. Pa so zapoketala kopita in prvi jezdec se je pokazal za ovinkom, za njim ostalih 16, ki so spremljali našega novega g. župnika Ivana Vodopivca. Nastala je tišina. Le strelji s

Mark Avrelj je komaj vidno nagubančil čelo in vstal s prestola.

»In vendar te prosim, tribun, ako bi prišel kdaj v kak podočen položaj, da bolj čuvaš kri siromakov. Tako zahteva od tebe vladar.«

Nekaj trenutkov sta si gledala v obraz, cesar patriciju, podanik svojemu vrhovnemu vladarju — pristaš naukov stoicne filozofije z milim in popustljivim pogledom, zastopnik starorimskega izročila z ošabnim in neizprosnim pogledom. Pogledi so se križali kot dva sovražna meča, vladarjev mirno zapovedujoč, tribunov pa trmasto odbijajoč.

Mark Avrelj je bral v patricijevih očeh njegovo omalovaževanje. Zadnjih ostankov starorimskega plemstva ni ljubil in je raje občeval z novimi ljudmi in si jemal svetovalce iz družin z novimi zaslugami. Toda ta patricij, ki je stal pred njim s ponosno dvignjeno glavo, kot bi hotel veličanstvo izzvati, je bil eden neoporečnih in najhrabrejših vojakov v državi, bil je ponos legij. Takim možem se oprostilo ošabnost, četudi trenutno žalijo.

Ko je šel Mark Avrelj po stopnicah s prestola, je rekel: »Ako bodo tega in bolest tvoje lase pobelili in bridka razočaranja tvoje neuklonjivo srce zlomila, se gotovo ne boš sdrl na me zaradi prijaznega opomina. Naj ti bo to rečeno ne od vladarja, ampak od filozofa.«

Poljubil je Publija na lice in se odstranil. Ko se je zaveš za njim zagrnila, je mrmljal Publij sam s seboj: »Stara baba filozofska!«

Pritajen smeh se je zasilal za njegovim hrbotom.

Tribun se je naglo obrnil. Pred njim je stal vitek mož s trudnim obrazom izživelega človeka. Na njegovi gladki, beli roki so se blestele številne zaplestnice; njegovi čevlji so kar lesketali od dragih kamnov. Njegovi skrbno počesani lasje so bili posuti z zlatim prahom. Cesar Lucij Ver je medtem, ko je govoril Mark Avrelj

hriba so odmevali v daljo. Pozdravili so novega župnika zastopniki občine, gasilcev, šolske mladine in drugih društev. G. župnik se je zahvalil za lep sprejem in izrazil, da boče z nami prenašati nadloge in nam v vseh ozirih obojstransko pomagati. Pridobil si je naše zaupanje. Krenili smo v cerkev in pred Najsvetejšim goreče molili, da bi Bog obilno blagoslovil delo novega našega župnika.

Vodice nad Ljubljano. — Prosvetno društvo vzporedno na tiho nedeljo, 29. marca ob treh popoldnevih v Domu v Vodicih pel dejansko dramo — »Zrtev spovedne molčečnosti«. S to igro naše društvo iznova izpričuje, da se hoče držati poti, ki jo začrtava katoliški prosvetni ljudski oder, kol so to dokazale tudi vse dosedanje predstave našega društva. Mnogim je ta igra že znana. Ker je tudi znan naš krasni oder in dovršeno igranje vodskih faranov, vabimo na tiho nedeljo vse v Dom.

Sv. Križ pri Kostanjevici. Odbor za elektrifikacijo krškega okraja je sklical dne 15. marca v Sv. Križu večji sestanek občinskih zastopnikov. G. inž. Ruch je podal strokovno poročilo, kateremu so vsi zborovalci z največjim zanimanjem sledili. Za njim je govoril še banški svetnik dekan G. Josip Anžič. G. banu je bila izrečena iskrena zahvala za njegovo veliko naklonenost naši zapostavljeni Dolenjski in hkrati prošnja, da bi se nameravani načrt elektrifikacije našega okraja res začel takoj uresničevati. Sestanka se je udeležil tudi G. okrajni načelnik iz Krškega. — Popoldne je bil sestanek okrajne organizacije JRZ. Naiprič smo slišali kratko poročilo o splošnem političnem položaju G. dekan Anžič je navedel vse predloge, ki jih je slavil na zasledovanju banškega sveta v korist našega okraja. Predložene in razdeljene so bile še nekatere okrajnice, nakar so se zborovalci razšli v prepričanju, da se je JRZ med nami že dolgo udrila.

Raka pri Krškem. Zgodnje solnce je privabilo prvo cvetje iz zemlje, ko smo spremljali na zadnji poti Gorencevega Jožina iz Dolge rake. Dovršivši v Salezijanskem zavodu v Verzeju nižji študij, je sanjajoč o noviciatu, minulo jesen vstopil v zavod na Radui. Zahrbna bolezen pa ga je položila na posteljo in slednjič na mrtvaški oder Fantje kongreganisti so nesli njegovo krsto. Zapeli so mu pevec v cerkvi in na pokopališču. Tovarš iz Radue — prišlo jih je deset — je s poslovitimi besedami izvalil »narekako solzo iz oči številnih pogrebcev. —

In še je pel mrtvaški zvon. V Podulcih je umrl Leopold Apih, daljni sorodnik g. nadškofa Jegliča. V Bistniku pa vdova Marija Zabkar. Vočna luč!

Iz naših društev

Št. Jernej na Dol. Naše društvo priredi v postnem času predstavo o Jezusovem trpljenju. Igralci posebej pridno skušnje. Tudi oder bo precej novo lice dobil. Vse farane, pa tudi okoličane iskreno vabimo. Igrali bodo na cvetno nedeljo ob 3. na veliki petek in na veliki ponedeljek samo za odrasle, za otroke bo predstava 3. aprila popoldne ob 3.

Mekinje. Na tiho in cvetno nedeljo bo Prosvetno društvo s sodelovanjem 50 oseb vzporedno Gregorinovo pasijon v 10 slikah »V času obiskancja. Začetek ob pol 4 pop. Po vseh pripravah sodeč bo ta vzporeditev nekaj veličastnega. Tudi za zunanjo plat (obleke, razsvetljavo) bo izvrstno preskrbljeno. Kršćanski čut zahteva pri takih prireditvah resno obnašanje od strani gledalcev; prav tako mora tudi odpasti vsako ploskanje. Odmore med posameznimi slikami bodo čisto kratki. Priporočamo nabavo vstopnic v predprodaji v trgovini R. Plahutnik.

Zabnica. Marijin vrtec priredi dne 25. marca ob 3 popoldne v cerkveni dvorani materinsko proslavo z lepo igrico »K mamic«. Pridite, da izkažete hvaležnost našim materam!

Prosvetno društvo »Šmonca« vzporedno na praznik 25. 1. m. ob 3 pop. igro »Hrepenenje po materi« igra je doslej povsod žela velike uspehe. Prav posebno vabimo matere, saj je ta dan njihov praznik in igra namenjena v prvi vrsti nim.

Smarno pri Liji. Prosvetno društvo uprizeri v društvenem domu v nedeljo, 29. marca ob 15 »Brababico«, žoligro v 3 dejanjih.

Sostro. Dne 29. marca ob 8 pop bo v društvenem domu materinska proslava. Na sporedu je trinajst lepih in zanimivih točk. Vljudo vabljeni zlasti mame!

Domžale. Dne 29. marca ob 7 zvečer vprižori v Godbenem domu pevsko društvo iz Jarš ljudsko igro v sedmih slikah »Mimo slave in časti«.

Ribnica. Velik ljudski shod se vrši v Ribnici v nedeljo, dne 29. marca ob 15. Ob lepem vreme-

nu bo shod pred hišo g. Oniča, ob neugodnem pa v društveni dvorani. Govoril bo g. minister dr. Miha Krek in drugi. Pridite, močje in fanje, da zopet enkrat slišite pošteno besedo!

Na kmetijski šoli na Ormu pri Novem mestu je bil dne 19. marca čebelarški tečaj, ki ga je priredila čebelarška podružnica Novo mesto. Tečaj se je udeležilo iz treh okrajev nepriznanih obilo čebelarjev. Tečaj je bil praktičen. Razkazalo se je vse čebelarstvo orodje, ki ga rabi napreden čebelar ali da ga kupi, ali pa sam naredi. Dokazalo se je, da so taki tečaji absolutno potrebni, posebno za Dolenjsko, ker se je do zadnjega časa prav malo v tem oziru storilo. Zato je bil 24. marca izločen enodnevni tečaj, ki ga je priredila šola sama. Vabljeni so bili vsi čebelarji.

Moravče. Občni zbor Kmetijske zadruge v Moravčah se bo vršil v nedeljo, dne 29. marca, ob pol 8 popoldne v kaplaniji. Dnevni red običajen. Posebnih vabil ne bomo razpošiljali. Obdor.

Moravče. V soboto pred tiho nedeljo ob 8 zvečer in na tiho nedeljo popoldne ob 3 bo v Ljudskem domu igra, ki jo je spisal naš ojak Majdič Fortunat. »Mejniki«. Pridite pogledati!

NAZNANILA

n Duhovne vaje za dekleta bodo od 4. aprila do 8. aprila. Za velikonočno vstajenje se pripravljamo. Ali bi ne bilo lepo, ko bi tudi vsa dekleta, v zaprtih duhovnih vajah vstale preproje k novemu življenju? Lepo povabljeni! Priglasite se kar po dopisnici na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Lhanu, p. Domžale.

Prošnja. Velika nesreča je zadela našega slovenskega rojaka Justina Škof iz Spod. Loga, malega posestnika in očeta 3 nepreskrbljenih otrok. V 14 dneh sta mu poginili dve kravi in ena tele. Nakar se je najboljši zanašal, mu je uničila nesreča. On brez sredstev, otroci brez hrane — Da je na Kočevskem velika revščina posebej med Slovenci, je splošno znano. Prosimo dobrotne slovenske srca, da prispejajo slovenskemu trpinu na pomoč. Darove naj pošljejo na: Zupni Log pri Spodnjem Logu pri Kočevju.

Jaka in Spaka. Jaka, kaka razlika je med teboj in telegrafskim drogom? Spaka: »Hm? — Telegrafski drog je prismojen spodaj, ti pa zgornje!

zadnje besede, stopil iz stranske sohe v sprejemno sobo in se naslajal nad končnim prizorom med svojimi bratom in tribunom.

»Ti se čudiš nad staro babo filozofa v togi imperatorja, dragi tribun!« je rekel v nasmehom. »Ti si mislil, da bo njegovo božanstvo poplačalo danes tvojo hrabrost z zlato verižico. Mesto tega si dobil pouk iz stoletnih moralnih nauk. Da, da, moj dragi, tako gre pri nas. Mi ljubimo druhal, ki tudi pod našimi okni kot krdele lačnih volkov. Klanjamo se drznosti, podžigamo upor, imamo usmiljenje z vsemi propalci... kajti mi smo filozofi. In ti se pohajšuješ, ti rimski krvnik, ti krvoželjni tiran! Hahaha!... Pridi vendar k nam; uči se razbrzdanosti ljudstva potrpežljivo prenašati in biti pripravljen ovčica v rokav vsakega, komur pade v glavo, da ti strga obleko s telesa. Mi ne živimo — o v Rimu, mi živimo v namišljenih Atenah, v alebetavi Grčiji, ki je neke v zraku. Od luči filozofije smo tako zaslepljeni, da resničnih tal pod svojimi nogami niti ne vidimo.«

Vsaka poteza na obrazu Lucija Vena je izdajala zasmehovanje, s katerim je vse to govoril. Njegove oči in ustnice so se smejele. Roganje je bilo v njegovih raztegljivih besedah.

»In ti si imperator, božanstveni Lucij!« je pripomnil Publij z izrazom začudenja in zgranzanja.

»Da, jaz sem,« je odgovoril Lucij Ver, zopet s smehom, »toda samo tedaj, kadar hočem kaj doseči, za kar si drugi zastoj prižigam. Toda v tem nisem državi opasen, ker naša politika me ne zanima; prav nič me ne zanimajo dolga posvetovanja senata, tudi ne juridična prerokanja pred sodnijo. Petje, vino in ženske so mi ljubše. Vse mine. Samo spomin na užito veselje je trajen. Kot vidiš sem tudi jaz filozof. Toda moja modrost nima izvora v Stojli, moj mojster je edino modri Epikur. Tako, ali tako, brez filozofije ni močče izhajati.«

Za čas je prenehal in zdehal. Potem je položil svojo roko na tribunovo ramo.

»Ko sem izvedel, da te je moj brat poklical na Palatin, sem sklenil, da te tu pričakam, ker imam ujnjo prošnjo do tebe.«

»Božanstveni vladarji imajo ssmo ukazovalci,« je pripomnil Publij s trpkim nasmehom. Lucij Ver je zaničljivo zamahnil v roko.

»Pusti to, dragi tribun. Kvintilij zasmejuje božanstvenost Antoninova. Jaz tudi hotel sem ti reči, da bom prisostvoval tvojim pretorskim igram, a samo pod enim pogojem.«

»Ukazuj, imperator!«

»Isti dan bo pri meni gostija, h kateri tudi tebe povabim.«

»Kaj bo pa reklo rimsko ljudstvo k temu, ako zapustim svoje lastne igre pred koncem?« je ugovarjal Publij.

»Božanstveno ljudstvo bi bilo užaljeno! Tudi sam sem že na to mislil in zato ti dovoljujem, da tudi ti zamudiš gostijo, samo da sploh prideš.«

Ker je Publij molčal, je vladar nadaljeval: »Vem, da se izogiblješ vesele družbe; to pot pa ti ne bo žal. Izmisliš sem si skupaj s tvojim sorodnikom Markom iznenadenje, da se boš tudi ti nasmejel, kljub vsemu svojemu rimskemu dostojanstvu. Ti se čudiš, da sem tako vsiljiv? Družba, katero sem imel doslej okrog sebe, mi zadržaja postajati dolgočasna. Hočem imeti okrog sebe tudi krepostne in zaslužne može.«

Publij je pogledal zvedavo drugega imperatorja. Ali je morda Mark Avrelij na potu temu veseljak?

»Upam,« je pristavil Lucij Ver, »da mi ne boš odbil moje prošnje.«

»Ti si ukazal, božanstveni vladar,« je odgovoril Publij, »se priklonil in odhiti, da se zunaj oddahne.«

• • •

11.
Naznanilo iger, s katerimi je moral Publij Kvintilij Var plačati rimskemu ljudstvu svoje pretorsko čast, je delovalo na razburjenje duhove mnogo bolj, kot misel na čete, ki so kazale v Rim.

Ze nekaj dni pred praznikom so stale goste gruč ljudji pri javnih poslopjih in spomenikih, da bi brale nalepljena oznanila. Katere vrste gladijatorjev in živali bodo udeležene pri kavah pobojih, koliko ljudi bo v narodno veselje vrženih levom in tigrom, ali bo arena predstavljala gozd ali morje — ta vprašanja so mnogo bolj zanimala rimsko ljudstvo, kot likota, ki je silila pri vseh vratih v glavno mesto. Od bede stiskani so pozabili na svoje ceste, svojo lakoto in celo trupla svojih bratov, s katerimi je posejal Publij rimski forum. Morilec od večerj je bil danes darežljivi patriarh obetal je sijajne igre: petsto gladijatorjev, tri sto bodo borili med seboj, deset slonov, ki bodo poteptali kristjane, enega leva, ki je naučen na lov na ljudi, in mnogo, mnogo drugih prjetnih prizorov. Kako bi mu torej sprito te likodušnosti ne oprostili onega nasilja, ki je pri hrabrem vojaku samo ob sebi razumljivo. To je vendar njegova obrt.

Tako in podobno je razmišljalo ljudstvo, ki je bralo napise. Pogovarjalo se je že naprej o boju z gladijatorji in o skokih divjih zverev. Stavilo je, karalo se je o najlepši točki vsake stranke se niso razumele in se kregale za ali oao mnenje, nastali so prepripi — in vsi reditelji so mirno gledali to prepiranje, ker takih razburljivih dneh je bilo ljudstvo navno.

Na trgih in glavnih cestah, v gostilnah in kopelih je margoelo od ranega jutra do poznega večera. Delavci so zapuščali svoje delavnice, trgovci svoje trgovine; vse je šlo ven v gruč in drugi svobodnimi meščani in se pogovarjali o bodočih veličastnih igrah. Najsvobodnejši

RADIO

PROGRAM RADIO LJUBLJANA

od 26. marca do 2. aprila 1936.

Celrek, 26. marca: 12 Plošče 12.45 Vremenska napoved 13 Napoved časa 13.15 Plošče 14 Vremenska poročila 15 Napoved časa 13.15 Radijski orkester 18.40 Slovensčina za Slovence 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila 19.30 Nac. ura 20 Prenos iz ljubljanske opere. — **Pepek, 27. marca:** 11 Soliska ura 12 Plošče 12.45 Vremenska napoved, poročila 13 Napoved časa 13.15 Radijski orkester 14 Vremenska por., borzni tečaj 18 Zenska ura 18.20 Plošče 18.40 Delavsko predavanje 19 Napoved časa, vremenska napoved 19.30 Nac. ura 20 Ura slovenske klavirske glasbe 21 Radijski orkester 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila 22.15 Radijski jazz. — **Sobota, 28. marca:** 12 Plošče 12.45 Vrem. napoved, poročila 13 Napoved časa 13.15 Plošče 14 Vremenska poročila 18 Radijski orkester 18.40 O medionizmu 19 Napoved časa, vrem. napoved, poročila 19.30 Nac. ura 19.50 Zunanji politični pregled 20.15 Rony jazz 21.15 Zvočna igra 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila 22.15 Radijski orkester — **Nedelja, 29. marca:** 8 Telovadba 8.30 Napoved časa, poročila 8.45 Pevski nastop »Save« 9.40 Poslni govor 10 Prenos cerkvene glasbe 11 Mladinski koncert Glasbene Matice 12.30 Napoved časa 12.45 Ura lahke cirkuske glasbe 13.15 Plošče 16 Zvišajmo rodovitnost sadnega drevja 16.20 Radijski orkester 17 Pomlad na vrhu 17.20 Radijski orkester 17.40 Razvoj slovenske drame 19 Napoved časa, poročila 19.30 Nac. ura 20 Plošče 20.15 Prenos koncerta 21.30 Prenos iz Zagreba 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila 22.15 Radijski orkester — **Ponedeljek, 30. marca:** 12 Plošče 12.45 Vremenska napoved poročila 13 Napoved časa 13.15 Plošče 14 Vremenska poročila, borzni tečaj 18 Zdravniška ura 18.20 Plošče 18.40 Kulturna kronika 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila 19.30 Nac. ura 20 Radijski orkester 21 Večer ljubljanskih konservatoristov 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila 22.15 Cirkuski koncert. — **Torek, 31. marca:** 11 Soliska ura 12 Plošče 12.45 Vremenska napoved, poročila 13 Napoved časa 13.15 Radijski orkester 14 Vremenska poročila, borzni tečaj 18 »Kavalir z rožo« 18.40 Filozofsko predavanje 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila 19.30 Nac. ura 20 Ura slovenskih skladateljev 21.15 Radijski orkester 22 Napoved

UJENIKIN VZROČNI ZASTONJ

časa, vremenska napoved, poročila 22.15 Prenos iz Nebočnika. — **Sreda, 1. aprila:** 12 Plošče 12.45 Vremenska napoved, poročila 13 Napoved časa 13.15 Plošče 14 Vremenska poročila, borzni tečaj 18 Mladinska ura 18.40 Spiritizem 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila 19.30 Nac. ura 20 Veliki peser večer 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila 22.15 Radijski jazz.

Različne narave. Jaz sem vse življenje jedel samo meso in zato sem močan kakor konj. — Meni to ne more biti dokaz. Jaz jem že 30 let ribe, pa še vedno ne znam plavati.

V mestu Oklahoma City, Oklahoma, je navada, da dobi novoporočeni par od mesta lepo vezano knjigo o kuhanju.

med njimi. delomržno ljudstvo si je tolažilo svojo lakoto s par čebulami ali česnom, s trdimi skorjami ki jih je kje našlo ali izprosil. s kuhinjskimi ostanke katere so jim metali sužnji pri vratih imovitejših. Obahna zavest ljudstva, da ga igra stavi v isto vrsto kot mogete, je pomagala. da je pozabilo na lakoto. Zanj, za rimskega meščana, je moral rimski patricij pripraviti igre, pred njim se je moral klanjati, njegovo naklonjenost si je moral kupiti, zanj je mo misliti

Skozi luknje njegovega tilnika gleda sicer nogo meso, in na njegovih nogah s trakov slabo speti ostanke čevljev in vendar gleda kot dedič zaslug svojih prednikov, v amfiteatru na iste igre, nad katerimi se razveseljujejo vitezi, senatorji in cesarji. On ravno tako lahko kot oni kaže naklonjenost ali nenaklonjenost premaganim gladijatorjem, on ravno tako lahko priznane življenje ali zada smrtni udarec, on lahko zmagalet proslavlja, lahko borce s klici podžiga, in bo kritizira; kratko, on lahko kriči ploska, on lahko vse stori, kot oblastni mogotci. Da, on more več kot ti. Celo imperator mora njegovo glasno prigovarjanje, njegove strupene opazke, njegove žaljive medklice mirno poslušati. Celo taki tirani kot Kaligula, Nero in Domician niso večkrat zamerili v gledališčih ljudskim trpkim pripombam.

Zato se veseli rimsko ljudstvo da bo cela dva dneva zopet enkrat predstavljalo gospodarje sveta. Veseli se pri svojem praznem želodcu doliko bolj, ker so bili razglasili izpopolnjeni s tem, da bo novi pretor Publii Kvintilij Var svoje goste med odmorom po gladijatorskih borbah pogostil z bogatim vaitrkom. V tem se spozna resnično plenjenitega gospoda — tako je vzela množica to vest na znanje.

V resnici pa so smatrali nove senatorji, pomotne navadnih ljudi ali celo vanki oproščanih sužnjev, svoje igre kot mučnjo dolžnost, ki je globoko posegla v njihovo novo blaginjo. La-

konni in skopi so se strogo držali v okviru cesarskih odredb, ne da bi navadnemu dnevnemu redu količak dodali. Dali so pripeljati v areno izposojene konje, zveri in gladijatorje, katere je ljudstvo že mnogokrat videlo. Na kako pogostitev sploh niso mislili. Mislili so samo na to, da bi igre ne ravno čimbolj sijajno, ampak čim ceneje izpadle.

Vse drugače pa Kvintilijec! Publii je naročil iz Afrike slone in — redkost — ukročenega leva. Poleg tega pa tudi misli na kruleči želodec gledalcev — da, še celo kaj več se pričakuje, je mislilo ljudstvo: na slavnostni dan bo najbrže odprl svoje blagajne in pustil deževati na rimske meščane zlat dež Ravno eno leto je tega, ko je njegov sorodnik sedaj poslavljajoči se pretor Mark Kvintilij, poplačal ljudstvu svojo čast ne samo z igrami, ampak tudi s pol milijona sestercei.

Upajoč na zabavo in povrhu še na denar, so poneli »gospodariji svetac vse, kar so le imeli doma, da je imelo kako vrednost, judovskim in egiptovskim trgovcem, starinarjem in izposojevalcem. Kajti gospe in hčerke varovancev in manjših uradnikov so hotele na praznik v gledišču ravno tako nastopiti v novih belih oblekah, kot žene in hčere senatorjev in viteзов in tudi sedeti na mehkih blazinah. Saj so bile svobodne meščanke, čeprav brez skritnega roba na obleki.

Pod Agripovim portikom na Martovem polju v trgovinah na široki cesti in rimskem Forumu je vladalo nezasišano kričanje. Rimljanke so izbirale blago, prodajale, kupovale, se zabavale nad bodočim dogodkom in zato so imeli jeziki dosti posla. Trgovci so si meli roke: ves ta hrup jim je donel na ušesa kot godba.

Tudi pod arkadami amfiteatra je bilo nekaj dni sem zelo živahno. Tam so sedeli manjši zvezdoznanci in proroki, ki so proti dobremu piščila tolmačili izid raznih stvar. Praznovorno ljudstvo jim je prinašalo mnogo denarja

Pa ne samo preprosto ljudstvo, tudi višji sloji so se pripravljali na veliko slovesnost. Prebivalstvo glavnega mesta je pozdravilo razglas nenavadnega dogodka z bolestnim občutenjem, ko se je polegla zavist z novo predstavo. Rim je mnogo videl, toda leva, izvežbanega na lov ljudi, še ni bilo v mestu. Ta lev je bil res junak dneva, ne samo pri preprostem ljudstvu ampak tudi v hišah imovitih in v palačah velikašev. In tako je bil ves Rim pijan vesela iznenadenja in upapolnega pričakovanja.

Slednjič je napočil zaželjeni dan.

Decembrski solnce je bilo še vedno zavito v gosto nočno meglo, ko se je Rim prebudil. Komaj so žarki dnevnega ozvezdja raztrgali sivo zagrinjalo, so se že valile goste množice proti velikemu, nad sto tisoč gledalcev obsegajočemu Flavijevemu amfiteatru. Od treh strani, od Eskvilina, Kapitola in Palatina se je valila množica z motnim žuborenjem morskega valovanja čez iste trge, katere je osem dni prej vznemirjalo uporno ljudstvo. Danes niso »gospodariji svetac nič več dvigali v svojih sirgonih in umazanih togah grozeče svojih pesti proti Palatini, da iztirjajo kruha in igre. Igre se bodo pričele čez eno uro. Kruh bo že preskrbel vladar s senatom. To je njegova stvar.

Tudi na zunaj je kazala množica veselo sliko. Toge so bile zašite in sveže oprane. Marsikdo je nosil lavorjev venec okrog glave in stopal ponosno, podoben triumfatorju. Množica se je vedno bolj gnetla in vendar je moral biti sredi nje še prostor za tekače, sužnje in nosilnice inenitnikov. Za to so skrbeli mestni stražarji in deloma pretorijanci. Tudi žene in hčere nižjih slojev so gledale danes iz izosojenih nosilnic ošabno na množico, kjer so stali zagosteni njihovi možje in bratje. Ta trenutni polet v višje kroge bo treba poplačati z večmesečnim pomanjkanjem cele družine, toda uživano veselje bo odškodovalo vse to.

P I S A N O P O L J E

Huda avtomobilska nesreča

Dne 18. marca okrog polnoči so čuli prebivalci hiš med Brezovico in Logom silen lom in trušč. Stekli so na državno cesto, kjer se jim je nudil grozen prizor. V obcestnem jarku in nekoliko naprej je bil ob veliki jablani naslonjen ves razbit luksuzni avtomobil. Čuli so tudi kratke vzdihne. Ko so natančneje pogledali, so opazili, da se šofer nahaja hudo poškodovan v pol nezvesti, drugi potnik pa je bil že mrtev. O dogodku so takoj obvestili pristojno orožniško postajo na Brezovici. — Kmalu je pridiral reševalni avto in odpeljal šoferja v bolnišnico. Druga žrtev nesreče je bil carinski kontrolor, 46 letni Andrej Bolè iz Planine, kje je vršil posle šefa obmejne carinske izpostave. Na mestu je Bolè obležal z razbito glavo. Je družinski oče, ki je skrbel za tri še nedorasle otroke. Kako je nesreča nastala, doslej še ni točno dognano. Na mestu so brezoviški orožniki ugotovili sicer dejanski stan. Značilno je, da je bil močno razbiti avto naslonjen na jablano. Mnogi pripovedujejo, da je avto vozil zelo hitro. Državna cesta je bila ob poznem času prosta. Pri volanu je sedel šofer kneza Windischgraetza Berthold, rodno iz Pulja, ki je bil uslužben pri omenjenem knezu. Vozil je iz Ljubljane proti Planini. Kot potnik se mu je pridružil carinski kontrolor Bolè. Po šoferjevi izjavi je Bolè prijel za volan, češ, da ne sme tako hitro voziti. Ta trenutek je bil usoden. Šofer je izgubil oblast nad volanom in avto je zdrvel v obcestni jarek preko obcestnega kantona in se zadrl v drevo. Sunek je bil silovit. Bolè je dobil hude, smrtne poškodbe na glavi. Prebita mu je bila lobanja. Šofer ni bil toliko poškodovan.

Zanimiva stava

»Gorski vijenac« je zbirka pesni srbskega pesnika-modroslovca vladike Njegoša. Ta zbirka s slovarjem in pojasnilom ima 138 strani. Neki dijak 7. gimnazijskega razreda v Osijeku je te dni dejal, da poje imenovano knjigo. Stava je bila 10 dinarjev. In res list za listom s pomočjo vode in kruha je fant spravil najprej v usta in nato v želodec. Naslednje jutro je prišel sedmošolec v šolo živ in zdrav, ne da bi mu delal Njegošev »Gorski vijenac« kake težave. Gospodom profesorjem pa bi bil smeli dijak pač bolj ustregel, če bi se bil naučil Njegoševe stihe na pamet, kakor da jih je s kruhom in vodo rinil v želodec.

Uspehi francoskih učiteljev-komunistov

Na francoskih državnih šolah so učitelji v ogromni večini komunisti in fašisti. Ker roji tem ljudem — izjeme le potrjujejo pravilo — samo sovjetarija po glavi, so temu primerni tudi učni uspehi. Od 1000 najboljših učencev v francoskih šolah od leta 1920 do 1925 je samo eden dosegel večji uspeh v življenju. Tako trdi francoski profesor, ki se posebno bavi z vprašanjem obdarjenih dijakov. Od navedenih 1000 učencev, ki so z od-

ličnim uspehom napravili maturo, jih že 58 sedi v zaporu radi raznih lumparij. 27 jih je izvršilo samoumor, a ostalih 914 po številu sicer doslej še niso doživeli posebne nesreče, pa tudi niso dosegli v življenju nobenega trdnega stališča. Večina med zadnjimi je že večkrat spremenila svoj posel in ni vztrajala pri prvo izbranem stanu.

Slovenski dom

JE NAŠ CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM ČITATELJEM TOPLJO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNICI UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POŠLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED.

Če advokat znori

Ko je bila te dni sodna razprava v mestu Nikdeningu v Švediji, je odvetnik Vilén udrl v dvorano, držeč v levi roki samokres, v desni pa avtomatsko pištolo in je začel kot pravi norec streljati na sodnike. Pri tej priliki je ubil državnega tožilca Sederbauma in eno pričo. Ko je oba samokresa izpraznil, je vzel iz žepa še tretjega, s katerim se je sam ustrelil. Menijo da je bil vzrok te žaloigre advokatovo maščevanje, ker so ga nedavno spoznali neposobnim za advokatsko službo.

Dežela, ki ne pozna prehlada

Samo ena velika pokrajina je na svetu, ki ne pozna prehlada in nahoda, pravi raziskovalec Ričard Berd. To je Južni Pol na naši zemlji. Tam ne moreš zboleti na nahodu. Mraz 80 stopinj pod ničlo je tako hud, da pomori vse bacile. »Naš vremenski opazovalec Zorž Grimigerc, pravi Berd, »je imel vse življenje nahod. Na Južnem Polu pa se je pozdravil in pridobil 22 kg na teži. Po povratku v domovino še ni bil prehlajen.

Ko je trkal na vrata...

Zgodilo se je zvečer v vasi Stara Subotka pri Slavonški Požegi. Doma je bila s svojimi otroci Bara Jambetina. Moža Ivana ni bilo doma, ker je služil vojaški rok. V Stari Subotki je bila tisti dan neka svatba. Okrog enajstih zvečer je prišel mimo hiše od svatbe

nekoliko vinjen Ivan Kocijan. Kocijan je potrkal na vrata in Baro trikrat poklical. Pa ona se ni niti oglasila, niti odprla vrat. Kocijan je potrkal novič. Tedaj pa je Bara naglo odprla vrata in ustrelila v noč. Strel je zadell Kocijana v srce in je bil na mestu mrtve.

Te dni je stala Bara Jambetina pred sodiščem, ki ji je prisodilo eno leto strogega zapora. — Še preveč je dobila. Kaj pa išče pijani dedec sredi noči pri ženski, ki ji je mož daleč od doma!

Kri je končala svatbo

To se je zgodilo v Bačuti, blizu Petrinje. Božo Kulovič je oženil sina s hčerko Gaja Kuloviča, s katerim pa se stari Božo ni dobro razumel. Ko so bili svatje v najboljšem razpoloženju, je Gaja pijan pridrvel v Božovo hišo in s sekiro v roki razgalil svate. Gaja je udaril Boža po glavi s sekiro in mu prizadel smrtonosno rano. Pravtako je Gaja hudo poškodoval neko žensko in kmeta Adama Rakrača. Gaja so kajpada odvedli v zapor.

Posledice krvne osvete

Krvna osveta ni dovoljena ne po božji in ne po svetni postavi, vendar je v nekaterih južnih krajih Jugoslavije še vedno običajna. Nedavno je bil sredi vasi Velešta v strušnem okraju ubit s tremi revolverskimi strelji ugledni domačin Sudejman Ajdinović. Ubil ga je Alit Šemšedinović iz krvne osvete, ki izvira že iz leta 1929. Takrat je sin ubitega Sulejmana ubil brata Šemšedinovičevega iz sicer v nekem sporu radi dekleta. Od tedaj sta rodbini živeli v stalnem sovraštvu. Ubi jaltca Šemšedinoviča so orožniki seveda zaprli. Kakšna zagrizenost vlada tam doli glede krvne osvete, kaže tudi izjava Šemšedinovičeva orožniku. Nesrečnež je dejal, da sedaj lahko mirno umre, ker je maščeval brata.

Ženske bolezni

Pod ženskimi boleznimi se razumejo vse motnje v funkciji ženskih spolnih organov. Semkaj spadajo vnetja vseh nalezljivih spolnih bolezni kakor tudi valed prehlajenja, anatomskih sprememb, nadele nepravilna namestitve gotovih organov, zraščanje organov in stvarjanje novih delov. Razen tega prištevamo semkaj še različne nerazvorne težave, motnje v obnavljanju tkiva in v obtoku krvi, kakor tudi težave valed slabokrvnosti in splošne telesne slabosti. Valed bližnje lege spolnih in prebavnih organov se zelo neugodno občutijo motnje v prebavi, zlasti zaprtje, valed povečanega pritiska na ženske spolne organe. Vsaka žena mora valed tega paziti na lahko in redno čiščenje brez pritiska.

Varovati se je težko prebavljenih jedil kakor tudi takih, ki dražijo čreva. Nadalje se je treba mnogo gibati, zvečer pa redno piti 1 skodelico Planinka čaja, ki valed svoje vsebine na grobnih anovih, na natriju in eteričnih oljih pospešuje pravilno sestavo črevesnih sokov.

Gospa, 28 let stara, je trpela na trdovratni zapeki, črevesnih plinih in telesni napetosti. Mnogo let je uporabljala odvajalna sredstva, ki so vedno slabše učinkovala. Planinka čaj je že v nekoliko dneh izdejstvoval lahko prebavo in redno čiščenje. Reg. S. 529/36

IVAN ROZINA (preje »Orient«) trgovina barv in lakov, Ljubljana

Velika izbira komičnih in olinatih barv, šolskih, študijskih in umetniških barv. Firnež, laki, steklarski in mizarski kley, šolaki, špirit denat, lučila »Artic, tuši, paste ter sploh vse stikarske in piekarske potrebščine. Velika zaloga vseh vrst vedno svežega maza. Najnižje cene in najboljša postržba.

PRODAJALNA TYRŠEVA (DUNAJSKA) CESTA 14 poleg trgovine Schneider & Verovšek

Iz občinske pisarne

Cepljenje proti rdečici. Med najbolj nevarne prešiče bolezni spada v naših krajih svinjska rdečica. Ogromno škodo prizadeva ta nevarna bolezen našim prešičerjem leto za letom. Za uspešno zatiranje oziroma odvratanje rdečice služi zaščitno cepjenje. Ker je vsled letosnjega toplejšega vremena pričakovati bolj zgodnje obolenje prešičev, zato naj vsi prešičerji še do velike noči prijavijo občini število pod 50 kg in na 50 kg težkih živali, ki jih žele dati cepiti. Po členu 26. zakona o odvratanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni spada cepjenje z živimi kalmi pod veterinarsko nadzorstvo okrajnega načelnika. Potemtakem smejo zaščitno cepiti proti rdečici samo okrajni živalozdravniki oziroma živalozdravniki, ki so pooblašteni po okrajnem načelniku.

Zatiranje lubadarja. Zaradi mraza in suše v prejšnjih letih je v naših gozdovih iglasto dreve mnogo trpelo, tako da se ga je mnogo posušilo, še več ga pa hira. Na takem drevu se najrajši ugnezdijo lubadarji, ki se je v poletju in jeseni preteklega leta pojavil v ogromnem številu. Zaradi razširjanja tega nevarnega škodljivca grozi našim iglastim gozdom velika nevarnost, ako gozdni posestniki ne bodo brezpogojno storili svoje dolžnosti. Vsi lastniki gozdov so zato po § 29. zakona o gozdovih dolžni nemudoma pregledati svoje gozdove in takoj odstraniti vse dreve, ki je po lubadarju napadeno. Napadeno drevo se spozna po leseni moki pod luknjicami, ki jih je izvrtel lubadar, in po smolci, ki se cedi iz luknjic. Vsa napadena debla je takoj posekati, obeliti, lubje, vrhove in debelečije veje pa takoj na varnem kraju požgati. Kdor tega ne bo storil do konca 1. m., mu bo to storila oblast po § 144. imenovanega zakona na njegove stroške, povrh tega pa se bo še zoper njega uvedlo kazensko postopanje.

Gozdni požari. Ne mine leta, da ne bi imeli tu ali tam večjega gozdnega požara; zlasti v spomladanskem času so taki požari kaj pogostni. Po § 40. zakona o gozdovih se sme kuriti v gozdu ali blizu njega samo pod najstrožjim nadzorstvom. Po zakonu je tudi prepovedano nepotrebno požigovanje pašnikov, ki tudi večkrat povzročijo ogenj po sosednih gozdnih parcelah. Največ gozdnih požarov nastane na ta način, da ja ali oni vrže od sebe neugasičeno vžigalico ali pa oslanek cigarete ali cigare, ali pa ga povzroči otroci, ki izmaknejo doma vžigalice, da si potem zunaj v gozdu ali drugod zakurijo. Vsa glavarstva so že dala razglasiti, da bo vsak, kdor bi na kakršnekoli način — bodisi po nemarnosti, bodisi po neprevidnosti — povzročil gozdni požar, ali ki bi se ne držal predpisov gozdnega zakona, moral povrniti vso škodo, ki jo bo napravil ogenj in da se bo zoper njega postopalo po kazenskem zakonu. Za škodo, ki bi jo naredili otroci, odgovarjajo starši oziroma njihovi namestniki zaradi premajhnega nadzorstva nad njimi. — Vsak, ki ogenj zapazi, ga je dolžan pogasiti, ako ga more; sicer pa mora to takoj naznaniti najbližjim prebivalcem. V slučaju potrebe sme župan pozvati vse prebivalstvo, da ga gasi. Kdor bi se v takem slučaju ne odzval brez tehtnega vzroka ga zadenje postavna kazen.

Izdajanje živinskih polnih listov živinskim trgovcem. Pri izterjevanju davčnih zaostankov, ki jih imajo razni živinski trgovci, je oblast ugotovila, da živinski polni listi za nakupljeno živino niso bili izdani na ime doličnega živinskega trgovca, temveč na kako drugo osebo; bilo pa je tudi več primerov, da si je trgovec iz bojazni, da bi mu bila živina zarubljena, izposodil polni list na ime kakšnega druge davčno upravo pristojnega trgovca ali tudi netrgovca. Vsled tega je banska uprava strogo naročila, da se morajo izdajatelji živinskih polnih listov pred izdajo vselej prepričati, ali imajo živinski trgovci, ki zahtevajo za kupljeno živino polni list, tudi obrtno pooblastilo in da nikdar ne izdajo živin pot. lista drugim ali tretjim osebam, pod katerimi imeni in lažnimi lastniki živine se potem skrivajo pravi trgovci in pravi lastniki živine, temveč samo osebam, ki jih poznajo, ali ki se morejo zadostno legitimirati. Za nerednost v tem pogledu bodo odgovarjali izdajatelji živinskih polnih listov.

Plemenski seimi. Banska uprava bo v letošnjem letu priredila naslednje plemenske seime. Za dojenjsko sivorjavo pasmo: 15. aprila v Velikih Laščah, 10. oktobra v Novem mestu, 22. oktobra v Velikih Laščah; za pingavsko pasmo 15. maja v Kranju, 15. oktobra v Mengšu in 26. septembra v Ormožu. Nič ne upravičen, da bi priredil še kakšne druge plemenske seime za rodovniško ži-

Bolečine prenehajo,

POIZKUSITE
TO ZDRAVILNO
SREDSTVO ŠE DREVI

— ko pomočite
bolne in izmučene
noge v kisikovo
kopelj.

Ni več rdečice in vnetja kože med prsti na nogi, ni kurjih oces in žuljev. Tudi oteklin in vnetih mest ni več, ki tako peko. Kupite enostavno v najbližnji parfumeriji ali ekarni ovoj Saltrat Rodella. Vsaj toliko tega sredstva v vročo vodo, da bo dobila videz mleka. Pomočite noge v to kopelj in olajšanje bo nastopilo že v treh minutah. Saltrat Rodell razvija kisik, vzpostavlja živahen odtok krvi, odpravlja bolečine kakor noheno drugo sredstvo. Zadovoljiv uspeh je zaimčen v vsakem primeru.

vino zgoraj navedenih pasem. Na let sejmih se bodo nakupili plemenski bikovi s prispevki banske uprave in okrajnih kmetijskih odborov. Občine, kjer je veliko pomanjkanje plemenskih bikov, bodo dobile od banske uprave podporo za nabavo plemenskega bika toda morajo, ako še niso vložili za njo posebno prošnjo po obrazcu, ki se dobi pri okrajnem kmetijskem referentu.

Rubežan rodovniške živine. Dodatno k temu, kar smo o tej stvari napisali v št. 11. z dne 11. t. m., sporočamo še, da je dolžan lastnik zarubljene rodovniške živine vložiti ugotovitev ali pismeno pritožbo zoper prodajo take živali že v izvršilnem postopku in ne šele tik pred prodajo ali pa celo na sam dan prodaje.

DROBTINE

Dokaz. Taki gospod ima gotovo tesno stanovanje. — Odkod pa več to? — Njegov pes maha z repom od zgoraj navzdol namesto na desno in na levo.

Paradižniki. Paradižniki, ki jih pozna danes vsaka dobra gospodinja, izvirajo iz Južne Amerike. V Peruju in Mehiki jih poznajo že več stoletij. Vrednost paradižnikov je v njihovih vitaminih in mineralnih snoveh. Zato pa manjkajo paradižnikom popolnoma beljakovine in hranila. Proti ugovoru, da vsebujejo dosti vode, se lahko postavi ugovor, da vsebuje vsebina ostalina skoro vse soli, ki so potrebne človeškemu organizmu. Poleg drugih vitaminov imajo paradižniki tudi vitamin A in B. Najboljše storijo tisti, ki morejo uživati paradižnike surove. Pri kuhanju namreč izgubi ta sadež mnogo svojih dragocenih sestavin.

Znanke brez gumija pridejo v Belgiji v promet. Znanke so iz posebnega papirja, ki ga je treba nekoliko zmočiti, pa se prilepi ravno tako dobro, kakor da bi bil gumiran.

Za bolne na ledvicah so najbolj pripravi suhi topli kraji. Gorovje ni posebno priporočljivo, ker se toplota zraka tam preveč menja. Paziti moramo tudi, da nam ne pride mrzel veter na hrbet.

Št. Jurij pri Grosuplju.

Pri nas je bil od 15.—22. marca sv. misijon. Udeležba je bila jako obilna. Na praznik sv. Jožefa ob 7 zvečer je bila procesija, katera je bila obenem tudi sklepna procesija, čeprav je bil sklep misijona v nedeljo. Skoro vsi so se udeležili procesije z bakljami. Na čelu gasilci, nato šoleka mladina, mošje, fantje, pevski zbor, žene in dekleta. Največjeje je obdajala častna straža fantov iz prosvetnega društva. Skoro ga ni bilo človeka, ki ne bi imel baklje, saj jih je bilo prodanih okoli tisoč. Spreved je bil nadvse veličasten. Kot goreča reka se je pomežala množica po tontjurski dolini. Iz te goreče reke pa se je čulo navdušenje petje. Po končani procesiji se je goreča reka razkropila v goreče potoke in potočke, ki so plapolali proti vsaki vasi. Tudi v nedeljo ob sklepu sv. misijona je bila ogromna udeležba. Bog daj misijonom tudi obilo dušnih sadov!

Denarne zadeve

bancne, hranilniške in posojilniške terjatve vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje, vojno škodo nakup in prodaja

izposluje razne kredite v gotovini na hranilne knjižice in hranilne knjižice na vknjižbo.

Izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

Zanesljive nasvete in informacije glede naložbe kapitala v gotovini in hranilnih knjižicah, dobiti edinole pri pooblaščenih Bančni poslovni pisarni

Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/II. - Telef. 35-10. - Za odgovor znanke.

Služiti dvema gospodoma je težko — dvema ženskama pa nemogoče.

Težko je gospodarju, ki ga uči hlapec.

Moštova esenca

„Mostin“. Z našo umetno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena eni steklenici za 150 litrov 20 Din po pošti 35 Din, 2 steklenici po pošti 55 Din. — Prodaja samo

drogerija KANC, Ljubljana

Z dovska ulica in v Nebotičniku.

HERSAN CAJ

DELUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

POMAGA pri arteriosklerozi in hemoroidih.

POLAJSUJE bolečine pri revmi in protinu.

UBLAŽUJE bolezn pri mesečnem perilu in menli.

ODSTRANJA motaje vsled debelosti in povzroča vitkost.

Dobi se v vseh lekarnah.

RADIOSAN, ZAGREB

Reg. 8. br. 1963/1969

**SANATORIUM
EMONA**
 Ljubljana
 Komenška ul. 4
 Zdravnik: Tel. 35-23
 ordinira od 11-1
 dr. Fr. Derganc, kirurg, šef-pramarij v p.

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali tje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitve ali prodajajo svoje pridelke ali izbejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Posestvo po nizki ceni prodam. — Oglejte se pri lastniku Franc Lavriču, Podlipa št. 19, p. Dvor pri Žužemberku.

3000 kg sena, sladkega in olave prodam Malavašič P., Butajnova št. 50, p. St. Jošt nad Vrhniko.

En par dobrih čevljev, odsluži več kot 3 pari slabih. Naročite pri Jernej Jeraj, Zaloge p. Smlednik.

Prilavili smo že ogromno izbranih moških oblek od 170 Din naprej, oris in vsa oblačila po skrajno nizkih cenah. Presker, Sv. Petra cesta št. 14.

Hlapca vajenega konj in poljskih del, sprejemem. Zg. asiti se je Vič 60.

Deklo rabim za živino in napotju, staro 18—22 let. Grad št. 13, Bled L.

Hišico v Zirovnici na Gorenjskem prodam za 27.000 Din. Poizve se istola št. 16.

Fige imam še vedno v zalogi prvovrstne dalmatinske fige za žganjekuho po nižji ceni. L. Oražen. Moste, Ljubljana.

Semenskega krompirja 2000 kg prodam. Zobjek Franc, Ručnik 13.

Mlarskega pomočnika sprejemem. Jernej Sitar, Smibel-ovo mesto.

Hlapca vajenega kmetijskih del, sprejemem. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 4181.

Šivalne stroje še malo rabljene, vseh znamk, zelo poceni kupele edino pri „Prometu“. — (Nasproti Križanske cerkve.)

Cepijene trte žametno, modro frankinjo in žlahtnino ima na prodaj trsničar Ferle Janko, Svitno p. Radere pri Zidanem mostu.

Šivalna stroja ženski z lim. olčkom ki štika 1300 Din, ter krojaški 500 D. n. Gradaška ul. 8, Ljubljana.

Kolesa malo rabljena, vseh vrst, ki odgovarjajo popolnoma novim, a so zelo vel. kol p. lovice cenejša, edino pri „Prometu“. (Nasproti Križanske cerkve.)

Hlapca za vsa kmetijska dela sprejemem. Janez Perko, Zg. Siška.

300-400 hmelovk obeljenih, prodam po ugodni ceni. Klinec Marija, Zdenška vas 31 p. Videm - Dobropolje.

Hlapca ali dekle sprejemem za kmetijska dela, starost 17—25 let. Kočar Miha, Slape 25, Dev. Marija v Polju.

Cement Trboveljski portland in druge gosp. darske in stavne potrebitve poceni priporoča železnica Roudny, Ljubljana, Siška, Medvedova ul. 28.

Za žganjekuho dobite najboljšo brinje, tige, rozine in črno grozdice (vamprij) pri tvrdki Franc Podgornik d. v. o. z., Ljubljana, Tyrševa cesta 33 - Javna skladišča (Balkan).

V VSAKO HIŠO „DOMOLJUBA“!

Za pomlad
 45 35
 Od št. 30-33 Din 39:
 Od št. 34-38 " 45:
Stara

Učena, pridnega in poštenega sprejme takoj Alojz, z. Smarke, krojaštvo, Žužemberk. Učena po dogovoru.

Deklo na kmetijo sprejemem takoj. Prodaj: zdrav semenski krompir, repo, peso in plove za krmo ter lepo kravo dobro mlekarico, 4 teleta sredi aprila. Kupim svinjo starejšo za plemo. Praprotnik, Prezrenje p. Podnart.

Prilaznjeno jagnje sosa dve materi.

**PLANINKA
ČAJ**
M. BAHOVEC

Pri katerih boleznih se je pokazal Planinka čaj Mr. Bahovec zdravilnim?

Pri obolenju želodca, boleznih jeter in žolča, obolenju in lenosti črevesja, hemoroidih (zlati žili), debelosti, ledvičnih boleznih, revmatizmu, gihtu in isijasu, pri glavobolu in migreni, pri ženskih boleznih in težavah za časa menstruacije, težavah v prehodnih letih, pri poapnenju žil (arteriosklerozi) in pri kožnih boleznih.

Zahtevajte v apotekah izrecno Planinka čaj Bahovec za Din 20.—.

Reg. S. 629/36

Nihče več ne premišljuje, kje naj kupi klobuk ali čepico

V najnovejših oblikah v veliki izbiri in najnižjih cenah jih dobite pri tvrdki

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14

Za Veliko noč priporoča F. I. Goričar pri Ivanki
 Ljubljana - Sv. Petra cesta 29

ravnokar došlo veliko izbira blaga za moške obleke, za ženske plašče in kostume, lepe in poceni modne blagove za ženske in otroške obleke, za srajce, predpasnike, blago za vsakovrstno posteljino. Izgotovljene damske in otroške plašče in obleke, moške srajce, kravate, nogavice, dežnike, svilene rute in šerpe, ovratne rute, barete, aklovke, ročne torbice itd.

Pri nakupu nad Din 100- dobite primeren metek. Pri nakupu moške obleke lepo kravatno zastoj, ako se sklicujete na inserat v Domoljubu

„Domoljub“ stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Izhaja vsako sredo. — Dopise in spise sprejema uredništvo „Domoljuba“. Tel. 25-41. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnino, inserate in reklamacije sprejema uprava „Domoljuba“. Telefon 29-92. Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čec